

# FOAIA POPORULUI

Preful abonamentului:

Pe un an . . . . . 4 coroane.  
Pe o jumătate de an . . . . . 2 coroane.  
Pentru România 10 lei anual.  
Abonamentele se fac la „Tipografia”, soc. pe acțiuni, Sibiu.

Apare în fiecare Duminecă

INSERATE

se primesc în biroul administrației (strada Poplăcii nr. 15).  
Un șir garmond prima dată 14 bani, a doua-ora 12 bani, a treia-ora 10 bani.

## Păgâni în țeara noastră.

Că înțelegerea între popoarele, cari locuiesc patria noastră, e așa de îngreunată, avem de-a mulțumi indeosebi împrejurării, că poporul domnitor a îmbrățoșat cu atâta căldură elementul jidovesc, care unde s'a încuibat a fost adevărată cangrenă pentru morala sfintei evanghelii a lui Christos. Maghiarii înșiși văd în parte și unii și mărturisesc, că corupțiunea (stricarea), ce a pătruns viața lor prin această contopire a Jidovilor în sinul lor, poate să-i ducă la pierire. Dar' unii așa sunt de strîns legați în cătușele capitalismului evreiesc, alții așa sunt de îmbătați de bucuria înmulțirii neamului lor prin Jidovi, cari cu tot prilejul se silesc să se arete mai mari Maghiari decât înșiși acestia, încât dela ministru până la cel din urmă slujbaş, nimeni nu cutează să întreprindă ceva, ca să se scuture de acești microbi ai vieții creștinești din țeara noastră.

În anul acesta indeosebi s'au întemplat lucruri, care au putut deschide ochii și celui mai orbit de șovinism și cari indeosebi nouă ne arată, cât de mare e necesitatea de-a ține cu tărie și sfințenie la legea noastră străbună creștinească și la tot ce ne deosebește ca popor de alte popoare.

E cunoscută istoria cu sfânta cruce la universitatea din Budapesta. Școala aceasta, a cărei primii învățători până aproape de zilele noastre au fost preoți și care totdeauna a fost creștinească, a ajuns să nu mai sufere sfânta cruce în încăperile ei. Și când studenții cre-

știni, fără deosebire de confesiune, au pus eară semnul creștinătății pe pereții saalelor de învățământ, ei au fost pedepsiți, ear' crucile din nou depărtate. E cunoscut și cazul avocatului evreiesc Dr. Ladányi, care în fața judecătorului, în sala de pertractare, a cerut în mod obraznic, ca să se îndepărteze crucea de-acolo, căci el n'o poate suferi!

Cât de departe au ajuns cu îndrăzneala în contra creștinismului păgânii cei moderni, s'a văzut tot la universitatea din Budapesta și din afacerea profesorului Pikler, care nu s'a sfiit să declare de pe catedră, că existența lui D-zeu e un moft, că creștinismul e o credință învechită, bună pentru cei mărginiți la minte. Și când studenții creștini l'au tras la răspundere pentru aceste insulte adresate celor mai sfinte simțăminte ale omului, care se gândește la viața de veci, el și-a ris de ei, întovărășit fiind în acest hohot de toți Jidanii și prietenii lor dela universitate și din întreaga țeară.

Boala, ce i-a coplesit pe concetățenii nostri maghiari ne îngrozește, căci foarte ușor poate pătrunde și în corpul nostru național. Și primejdia e cu atât mai mare, cu cât acești batjocoritori ai religiei creștine au început să și întindă lucrarea lor și afară de Budapesta, cea atât de jidovită. Așa ni-se comunică un cas revoltător din Hălmagiu, în comitatul Aradului:

»Crucea cea pompoasă de peatră — ne scrie corespondentul nostru — dela marginea dinspre mează-noapte a Hălmagiului, ridicată înainte cu mai multe decenii din sudoarea poporenilor gr.-or. români, în noaptea de 29 Apri-

lie st. n. a fost de niște mâni diavolești trântită la pământ și ruptă în patru bucăți. Acea cruce, la care în zile mari de sărbătoare poporeni în procesiune și cu toată mângăierea sufletească peregriau să și ridice rugăciunile la Atotputernicul, a fost spre indignarea dreptcredincioșilor creștini grozav batjocorită.

»Se vede dar', că și aici sub poalele Munților-Apuseni ai Transilvaniei a ajuns polipul nesațios, mânilor infernale ale celor desbrăcați de ori-ce simț umanitar și religios, cari au insultat și crucea dela universitatea din Budapesta.

Față de cei-ce batjocoresc cele mai sfinte simțăminte ale noastre, simțămintele religioase, să ne facem și mai departe fără preget datoria de Români creștini, ferindu-ne de tovarășia celor fără de Christos în sufletul lor și zicând împreună cu Românii hălmăgeni:

»O! Tu sfântă cruce, credința noastră, arma mântuirii noastre și apărarea onoarei noastre naționale, nu ne lăsa pe noi la violența dușmanilor, descopere și pedepsește pe contrarii tăi și-i topește pe ei, precum se topește ceara de fața focului! Și le dă lor, Doamne, după vicleșugul lor și după mulțimea păgânătății lor!.

**Bosniaci nemulțumiți.** Din *Seraievo* se anunță, că mohamedanii din Bosnia au hotărât să trimită o deputație monstră la Maiestatea Sa în Pesta, cerând să li-se dea dreptul a-și alege ei înșiși ulemalele (preoții) și preotul suprem. Ministrul *Kállay* e contra alegerii libere, pentru-că astfel ar ajunge în fruntea mohamedanilor din Bosnia un element agitatoric, pe care guvernul nu-l poate controla.

## FOIȚA.

### Poesii populare.

#### Din Cucerdea-română.

Culese de **Iuliu Sămărghitan**, pedagog.

Floare albă din grădină  
Rupete-aș din rădăcină  
Să te sădesc la fântână,  
La fântână sub isvor  
Să te rupă un fecior,  
Să te pună 'n pălărie  
Ca să-mi fii tu dragă mie.

Frunză verde floricea  
Mi-a trimis mândruța mea  
Pe doi pui de porumbei  
Să merg pe seară la ei.  
Eu i-am trimis înderept  
Pe trei fire de sâcară,  
Că voi merge mâne-seară.

Frunză verde bat-o vântul  
Spune-mi dragă ce 'ți-e gândul  
Că ești neagră ca pământul.  
Dar' nu-s neagră nici de-un bine  
Numai de dor după tine.

#### Din Bobohalma.

Culese din gura poporului de **Ioan Fodor**.

Bade de dragostea noastră  
Răsărit-au pomi pe coastă,  
Lasă mândro pomii-n pace  
Să vedem ce poame-or face,  
De vor face pomii nuci  
Nădejdea să nu 'mi-o duci,  
Ear' de-or face pomii fragi  
Nădejdea să nu 'mi-o tragi.

Nu ești mândro vernică  
Să intri-n biserică,  
Căci biserica-i sfințită  
Și tu mândro ești greșită.  
Copiliță copiliță  
De te-ai face-o iconiță,

Să fii ziua de 'nchinat  
Și seara de sărutat.

Rău e cu badea-n vecini  
Căci n'ai haznă de ce cini,  
Dimineața ce prânzești,  
Ziua cum te odihnești.

Fata care-i de plugar  
E ca floarea din păhar,  
Căci umblă-n ploaie și-n soare  
Și e mândră ca o floare.

#### Din Carășova.

Culese de **Mărioara Grulescu**.

Frunză verde de alună  
Duce-se lelea nebună.  
Blăstămând iarba și pirul  
Și cântându-și trandafirul;  
Frunză verde de susai  
Leleo nu mai zice vai,  
Din ochi lacrimi nu mai stoarce  
Căci ce sboară nu se-ntoarce,  
Firul rupt nu se mai toarce.

**Chestie de cabinet.** „*Buda-pesti Napló*“, al cărui redactor știm, că stă aproape de Széll, scrie, că guvernul e decis a face chestie de partid respective de cabinet în afacerea legii de incompatibilitate.

Eată ce scrie »*Bud. Napló*« în un număr de mai târziu asupra acestui lucru :

»Nu încapă îndoială, că se va pune chestia de partid. Aceasta rezultă și din împrejurarea, că Coloman Széll a luat în programul său revisuirea legii de incompatibilitate... Și în fine, trebuie să existe o disciplină de partid, chiar și dacă nu se exercită așa, ca d. e. pe timpul lui Coloman Tisza, când Ludovic Csernatony, cel mai intim amic al lui Tisza, nu numai c'a fost silit să ese din partid, ci a trebuit să-și depună și mandatul, pentru-că votase contra proiectului legii de bancă al ministrului-președinte; nici ca în timpul abia trecut, când disciplina de partid nu mai era disciplină de partid, ci terorismul puterii contra partidului.

»Dar' în sfârșit, disciplina de partid nu poate să înceteze fără deodată cu partidul. Partidele politice pot respecta convingerea personală într'atâta, că dacă aceea vine în colisiune cu conclusele partidului, să fie silit să cedeze individul și nu partidul, rămânând că convingerea individuală să se poată valida numai afară de partid. Din cauza aceasta tot lucrul e neprimejdios. Întreaga frondă se reduce la câțiva puțini, la cari se esplică din motive individuale; legea de incompatibilitate se va crea însă, fără-ca să se întâmple în partidul liberal cine știe ce sgudui și fără-ca raportul de puteri din parlament să fie influențat în mod esențial.

Rîndurile acestea vizează pe bătrânul Tisza, care după o știre dată de »*Neue Freie Presse*« a declarat în fața mai multor amici politici, că dacă nu se vor primi unele modificățiuni ale legii, ce le crede indispensabile, va vota la a doua și la a treia citire contra legii, fără considerare, că se va pune chestia de cabinet.

**INSPIRATORUL.** Știm, ce senzație a produs vorbirea moștenitorului de tron Francisc Ferdinand, adresată deputației reuniunii școlare catolice. Unele ziare anunță, că moștenitorul n'a ținut vorbirea din inițiativă proprie, ci a fost inspirat de episcopul de curte Mayer.

**Împărțirea Africei-nordice.** Ziarele italiene scriu, că urmarea întâlnirii dela Toulon va fi împărțirea Africei-nordice între Italia și Franța. Împărțirea e proiectată astfel: Italia va regula afacerile coloniilor sale de pe acel teritor al Berberiei, care stă sub protectorat francez și va ocupa Tripolisul. Franța va avea mână liberă în Maroc.

Se afirmă, că acest proiect nu e contrariat decât de Anglia, care se teme de preponderanța Franței în Mediterană. Opoziția ei însă e slabă și se crede, că-și va da și ea învoirea la împărțirea proiectată, cum 'și-au dat-o deja Rusia, Germania și Austro-Ungaria.

Dacă proiectul în adevăr se va realiza, Spania va suferi mai mare pierdere. Această nefericită țeară își va pierde influența și în Maroc și va ajunge la rangul celor mai neînsemnate state din Europa.

## Din România.

**Intrevederea Regelui Carol I. al României cu regele Greciei și pericolul slav.**

Ziarele din Atena comentează favorabil întrevederea Regelui Greciei cu Regele României, la Abbazia, și zic că ea va luora în mod pacinic asupra Bulgariei. Ea nu poate decât să atragă simpatia Europei, care dorește menținerea statului quo în Orient. Ziarul »*Tribuna*« din Roma zice, că Balcanul este un vulcan, și de aceea este o mare trebuință, ca România să se înțeleagă cu Grecia asupra felului, cum să se apere în contra Slavilor. Pericolul slav, termină »*Tribuna*«, trebuie să fie și pentru Italia o mare grijă.

**Sărbarea lui Mihail-Viteazul.**

**Comitetul central executiv al Ligei culturale, printr'o circulară adresată tuturor președinților secțiunilor Ligei, convoacă congresul său anual, pe zilele de 20 și 21 Maiu v., termin anunțat deja.**

Prin circulară se atrage atențiunea domnilor președinți ai secțiunilor, precum și a membrilor Ligei, asupra însemnătății congresului din anul acesta și în special li-se face cunoscut, că întreg congresul Ligei va lua parte la pelerinagiul ce se va face în ziua de 21 Maiu la mănăstirea Dealului (lângă Tîrgoviște), unde se află rămășițele lui Mihail-Viteazul, și cu care ocaziune Liga va depune o coroană de bronz în semn de omagiu memoriei marelui vod al Românilor.

## Din Bucovina.

**Dr. G. Popovici.** Cetim în »*Deșteptarea*«: Indată-ce s'a răspândit în țeară știrea despre moartea dlui D. Ispășcu, deputatul pe care guvernul l'a pus cu puterea în contra dlui Dr. George Popovici, ne-au sosit din districtele românești întrebări, unde se află Dr. G. Popovici și când își pune candidatura sa? Înțelegem prea bine dorul alegătorilor români de a avea din nou un reprezentant, care să fie la culmea chemării. Partidul poporal se va întruni în curând și va lua preparative pentru lupta electorală. Dar' și guvernul nu stă cu mâinile în sân. Din nou se pun în circulație calumni și fel de fel de machinațiuni în contra dlui Popovici. Sîntem însă convinși, că de astă-dată toate vor fi înzădar, căci întreaga obște română s'a încredințat, că dela actualii deputați nimic nu-i de sperat și că la Viena ne trebuie un bărbat inteligent, energic și desinteresat.

— **Dl Tudor cav. de Flondor,** deputat dietal și proprietar din Rogojești, este numit de Maiestatea Sa Impăratul president al consiliului pentru cultura țării până la anul 1905.

## Repriviri.

În numărul trecut am făcut cunoscute lucrările mai de frunte ale sinodului arhidieceșan din Sibiu, acum vom aminti cele din Arad și Caransebeș.

**Sinodul din Arad.**

Sinodul din Arad a ținut 10 ședințe, dar' lucruri de mare însemnătate n'a pus la cale. O parte din vreme s'a pe-

trecut în discuții seci și învinuiri făcute de episcopul și oamenii săi, aceluia, cari nu li-se supun orbește și cari sînt prigonți s. p. unii profesori dela seminar etc.

Rapoartele făcute de consistoare (de cel din Arad și Orade) sînt interesante, căci ele ne arată stările eparchiei. Între aceste amintim s. p. raportul școlar din diecesa Orăzii, în care se arată, că starea școalelor în Bihor e foarte slabă, învățătorii sînt slab plătiți etc. Eată unde ar trebui dezvoltată muncă mare.

Din hotărîri amintim, că s'a hotărît să se facă o carte de ținere în seamă a libelelor și hârtiilor de valoare; s'a hotărît vînzarea moșiei din Liget (dela 8400 cor. în sus); s'a ales de referent epitr. ajutător dl A. F. Desseanu etc.

S'a prezentat și »*Regulamentul*« pentru afacerile epitropești din eparchie, lucrat de Dr. Oncu, dar' discuția asupra lui s'a amînat pe sinodul viitor.

**Sinodul din Caransebeș.**

Sinodul din Caransebeș a ținut 3 ședințe, în care 'și-a rezolvat afacerile. Din rapoartele bicericești și școlare amintim, că diecesa are 393.290 suflete și 386 parochii, apoi 222 școale confesionale, 106 în graniță și 11 sub administrația societății de cale ferată etc. Aceste și alte date se iau la cunoștință în ședințele prime. Tot atunci s'a ales de profesor definitiv la teologie și pedagogie dl Dr. C. Dragomir.

În ședința III a raportat comisia financiară între altele asupra proiectului despre înființarea unui internat pentru elevii din cursul pedagogic; asupra proiectului pentru restaurarea reședinței episcopicești; modificarea statutului fondului preoțesc etc. S'a continuat apoi raportul comisiei speciale. Din lucrările acesteia însemnăm deosebit: raportul delegațiunii congresuale despre procesele comunelor mestecate cu Sârbii; raportul delegațiunii în cauza mănăstirilor; raportul delegațiunii în cauza comunei Panciova, unde Români sînt despărțiți de Sârbi și au parochie deosebite.

**Din rapoartele consistoriale diecesane.**

**A. Diecesa Caransebeșului.**

**1. Biserica.**

În anul 1900 numărul credincioșilor gr.-or. români din diecesă a fost de 393.290 suflete, arătându-se față de anul premergător o creștere de 5548 suflete. Născuți 12.296, morți 10.113. Cununți au fost 2569, căsătorii fără de lege 8238.

Numărul parochiilor e de 386, fețe bicericești sînt 405. Parochii capătă dela stat 51.182 cor. 53 bani, capelanii 4000 cor.

**2. Școalele.**

Școale populare confesionale sînt 222, apoi 11, cari stau sub administrația societății brașovene de mine, și 106 foste grănițrești și administrate acum de stat. Pe teritoriul diecesei se află și 19 școale comunale și 16 de stat.

În comunele diecesei au fost în anul școlar 1899/1900 prunci obligați la școala de toate zilele dela 6—12 ani 38.179.

Tineri obligați la școala de repetiție dela 12—15 ani 18.800.

Dintre prunci dela 6—12 ani au cercetat școala de toate zilele de sub jurisdicțiunea diecesei 14.266, adică 37.36%; ear' școala de repetiție au cercetat-o prunci dela 12—15 ani 4562.

Dintre prunci de 6—12 ani au cercetat școala de toate zilele aflătoare sub jurisdicțiunea statului și a societății montane 14.279, adică 37.13%; ear' școala de repetiție au cercetat-o prunci de 12—15 ani 6258, adică 32.61%; deci față de întregul număr al obligaților la școala de toate zilele au cercetat-o

76.49%, prunci dela 6—12 ani; ear' școala de repetiție au cercetat-o 56.87%, prunci dela 12—15 ani.

La gimnasil, școale civile și comerciale au fost 554 elevi gr.-or. români.

### B. Diecesa Aradului.

In diecesa Aradului sânt 384 școli gr.-or. elementare cu 432 învățatori. Frecvența a fost în școala de toate zilele de 71%, în cea de repetiție de 45%. 1190 elevi sânt la școale străine (de stat și comunale).

## SCRISORI.

### Adunarea învățătorilor și — producțiunea din Poiana.

Turda, 1 Maiu 1901 n.

Incântat peste măsură și sub impresiunea ce 'mi-a făcut-o adunarea învățătorilor gr.-cat., despărțământul Arieș, ținută în Poiana, de lângă Turda, în 21 Aprilie, precum și producțiunea dată cu ocaziunea aceea, iau peana în mână, pentru a vesii earăși publicului fapte bune despre comuna aceasta, despre poporul și învățătorul seu.

Adunarea s'a început cu serviciul divin în biserica cea frumoasă. Cu toate-că timpul a fost foarte nepotrivit ales, fiind atunci ziua primă de țirg în Turda, biserica a fost plină de lume, poporul din Poiana a primit demn pe învățătorii sei și îmbrăcat în haine de sərbătoare au umplut de strălucire biserica sa, mama școalei noastre.

Eată un popor, un sat, care își lasă de o lature speculațiile de o zi însemnată de țirg și poate chiar își face pagubă, căci — vorba unui frunțaș: — 'Tirgul îl află de 4 ori în an, ba chiar în toate Sâmbetele, pe d-voastră însă nu v'am mai văzut la olaltă și Dumnezeu știe, când vă voi mai vedea în satul nostru; . . . tirgul ține câteva zile, dar' vorbele ce le-am auzit dela d-voastră îmi rămân deapururea în pomenire.

La liturgie a cântat corul mixt al plugarilor, un cor, care prin producerea sa strălucită, prin esacitatea și frumuseța sa face onoare bisericeii, neamului și cu deosebire dibaciului seu conducător, învățătorului Mihail Găzdac.

După serviciul divin a urmat înșeși adunarea. Nu voesc a mă estinde pe larg la punctele ei, las treaba aceasta 'Foi școlastice'. Presidentul Sim. Nicoară a rostit un cuvânt-discurs foarte instructiv, vrednic de aplausele ce le-a primit; de altcum dl Nicoară are un trecut luminos ca scriitor bun în ale noastre.

Urmează prelegerea practică a dlui Găzdac, o prelegere model în frumusețe și metod.

Intr'un cuvânt scurt și bun, dl Ioan Covrig a lăudat poporul de față, prevenind viitor de aur Românilor din Poiana, dacă vor continua a dovedi totdeauna aceeași dragoste față de învățatori, ca la această adunare.

Afară de popor am însemnat ca oaspeți pe Onor. Domni Ambrosiu Nemes, preot în loc și Vincentie Nemes, preot în Sânmărtin. Durere am simțit și acum și necontenit o simțim și ne plângem de lipsa preoților. O palmă de loc cei mai mulți, dar', Doamne, ce ar fi când ar veni și dinșii, 'preoții cu crucea în frunte'.

Punctul cel mai luminos în această zi de sərbătoare pentru școala noastră a fost producțiunea aranjată de colegul nostru, dl M. Găzdac.

Învățătorilor li-se atribuie viitorul neamurilor prin mlădițele ce cresc. Pot zice cu siguranță, că dacă în toată co-

muna e astfel răsplătită munca învățătorului, ca în Poiana și așa roade de aur aduce, atunci viitorul poporului nostru îl putem privi mândri în față.

Și acelaia care luptă fără preget în ogorul deșteptării neamului, cunună 'i-se cuvine și cunună frumoasă 'i-au pus lui Mihail Găzdac, colegii sei, prin recunoașterea meritului seu și poporul seu, care cu drag și cu ochii în lacrimi privia la conducătorul seu deștept și erau fericiți Poienarii, căci ai lor erau copiii cu cari învățătorul făcea minuni.

Corul a avut în program 3 puncte, dar' s'au făcut 9, la dorința infocată a publicului.

Pe lângă cor, s'au declamat și 2 poesii și s'a predat piesa teatrală: 'Paza Maicii Sfinte', de cătră școlari. Numele lor — îmi pare rău — nu îl știu, deși, mai ales cei cu rolele principale, ar fi vrednici de a fi pomeniți, ca o răsplată a trudei lor.

Am rămas cu toții uimiți de succesul producțiunilor.

Observ, că fetele erau îmbrăcate în frumosul port românesc.

Aș mai sta mult de vorbă la teatru și la poesile corului, dar' sfirșesc, spre a nu perde răbdarea stimcetitori și spre a nu cauza atâta neplăcere unor domni aristocrați de ai noștri, cari ved prea multă vorbă despre plebe și despre un învățator.

Pentru poporul nostru de pretutindenea, care se bucură de bucuria și luminarea fraților lor, și de faptele dezvoltate de învățătorul conștiu de chemarea sa, am scris toate acestea.

Incheiu, cu cuvintele bine simțite ale dlui Ioan Covrig, cătră poporul din Poiana: 'Ai biserică, ai școală frumoasă, ai conducători buni, roagă-te lui D-zeu și ascultă de conducătorii tăi și vei fi fericit. Înaintează pe calea luminii, căci prin tine și cu tine înaintează neamul tău!'

Sânt mândru de poporul, din care fac parte, căci e mare și nobil, sânt mândru de chemarea mea, căci e sfântă și sânt mândru de colegul meu M. Găzdac, căci își pricepe chemarea, căci roadele muncii sale se răsrâng și asupra mea.

Alex. Părdut.

### Instalare de preot.

Hașag, 24 Aprilie st. v.

De mult de când sântem ca oile rătăcite fără păstor. Astăzi însă bunul D-zeu adăruiț veduvitei noastre biserici gr.-or. pe mirele seu mult așteptat, dl preot I. Dordea, care s'a născut în această comună, și-a trăit copilăria tot aici și astăzi vine ca trimis al lui D-zeu să ne desbrace de pătura întunerecului și în schimb să ne dea alta plină de lumină și strălucire.

Rugatu-ne-am toți poporeni bunului D-zeu, ca să ne dea un bărbat, conștiu de chemarea sa, ca cap al bisericeii noastre și ruga noastră a fost ferbinte și plină de credință, căci D-zeu ne-a ascultat. Este știut, că numai în cap cu un preot bun și devotat bisericeii și un învățator harnic, de care noi, slavă D-lui, avem, putem înainta, ca să nu fim de risul altor națiuni.

Când am ales pe dl preot Ioan Dordea, ca să ne propage sfânta scriptură a D-lui nostru Iisus Christos, dinsul era deja păstorul sufletesc al poporenilor gr.-or. din Bărghiș. Instalarea sa în comuna Hașag s'a făcut Duminecă, 15 28 Aprilie cu un mare alai.

La plecarea sa din comuna Bărghiș, învățătorul în fruntea corului compus din feciori și fete au esecutatat 2 cântări admirabile, apoi urându-și drum bun și zile fericite în noua parohie au plecat cu toții, în frunte cu un cordon de călărași în număr de 15, cu steaguri din năfrâmi frumoase de mătășă. După aceea veniau căruțele cu notarul și frunțașii satului cu familii cu tot, apoi corul care 'l-a petrecut până la eșirea sa din sat.

Căruțele și călărașii 'l-au petrecut până în Ighișdorf, unde luându-și rămas bun dela conducătorul lor, s'au refintors earăși fiecare la vatra sa cu inima zdrobită de durerea despărțeniei.

Poporeni din Ighișdorf împreună cu învățătorul au ridicat întru întimpinare patru porți alcătuite din verdeață și din frumoase năfrâmi de mătășă. În Vecerd au fost două porți, fiind întimpinat numai de poporeni. În Șaldorf o poartă, fiind întimpinat de dl preot gr.-or. și de poporeni. În Boarta 'i-au eșit întru întimpinare frunțașii comunei Hașag și un cordon de călărași în număr de 35, cu 3 steaguri naționale și 5 din năfrâmi frumoase de mătășă. În Călvasăr, poporeni au ridicat 4 porți nespuse de frumoase, ear' întru întimpinare a eșit dl preot gr.-cat. I. Vintilă cu o mulțime de norod. În Șeica-mare 'l-au întimpinat poporeni în frunte cu dl Dumitru Vișa, inv. în Călvasăr.

Comuna Hașag era prefăcută în raiu. Peste tot locul, la toate ferestrele erau acățate țesături frumoase românești. Au fost ridicate 8 porți admirabile de frumoase. 'L-au întimpinat notarul, învățătorul și poporeni cu strigăte de: 'Bine ai venit'. Tot drumul până la casa părinților d-lui 'l-a parcurs printre nenumăratele strigăte: Să trăească! ear' ajuns acasă a mulțumit la toți pentru osteneală și buna primire ce 'i-au făcut-o. Seara a fost un banchet splendid.

Deci și pe această cale în numele confrăților mei îi urez: ani mulți și fericiți și să 'i dea bunul D-zeu minte înțeleaptă, ca nici-odată să nu fim constrinși a ne abate dela cuvântul seu. Să trăească!

Badea Toader

### De pe Valea-Hășdății.

Isprăvile unui notar. — Congrua.

— 3 Maiu.

De mult timp nu am putut ceti în prețuita 'Tribuna' nimic de pe Valea-Hășdății, numai aceea îmi pare rău, că nici acuma nu vă pot împărtăși lucruri îmbucurătoare, de oare-ce voesc a da publicității procesul început în anul trecut contra notarului din Ciurila, Kende Gusztav, fost odinioară Gustav Knoll, pe care nu 'l-au mai putut răbda satele pentru batjocura și defraudările comise de 10 ani asupra acestui popor blând. În zădar s'au încercat oamenii a căuta dreptate la protopretorul Turzii, pentru-că au fost dați pe ușă afară, fiind notarul mâna cea mai bună a lui în siluirea satelor să ducă gratis lemne cu sutele de metri la cancelaria solgăbirului, și la lucru de drum 'i-a silit pe oameni mai mult tot în sərbătorile noastre, ear' la venătoare cu goană trebuiau să ese la porunca notarului toate satele și de 5—6 ori pe an. Acestea le făcea notarul fără de știrea comitatului și oamenii bătuiți și păgubiți în fel și chip

n'aveau încătrău. În urmă ne mai pu-  
tând răbda, au fost siliți a-și băga ad-  
vocat pe dl Dr. Ilea din Cluj, cu al că-  
rui ajutor l-au împrocusat, spesând la  
800 coroane numai cu cercetarea disci-  
plinară. Dar' vicleanul de Kende a si-  
mulat pocăință, recunoscând faptele lui  
mârșave și plângând s'a rugat de pace,  
primind condițiunile avocatului, ca să  
reîntoarcă toate spesele procesului, să  
despăgubească pe aceia, care 'și-au  
dat plânsoarea la protocol și în restimp  
de 1½, an să se ducă din acest cerc,  
Români în bunătaea lor l-au crezut.  
Dar' ce se vezi? Acuma e eară tot care  
a mai fost, benchetuește cu cei mai pră-  
pădiți din sat, face făgădău noaptea din  
cancelarie și după aceea îi bate pe aceia  
cu care a beut, de scoală satul în gu-  
rile lor noaptea, care faptă o a făcut  
numai în luna trecută seara. Bietul po-  
por înzădar roagă pe pretorul să-l în-  
drumeze la ordine, să-l deoblige să plă-  
tească spesele procesului, că nu mai poate  
ajunge la dreptate. Apelăm dar' la bu-  
năvoința Măriei Sale, dlui vicecomite, ca  
să ne scape de această hienă și să-l ducă  
dela noi, pentru-că el 'și-a cerut această  
judecată când s'a împăcat cu noi căci  
altcum ar fi fost pus la răcoare.

Ne rugăm și de spriginul dlui ad-  
vocat și să ierte, că a fost silit să ne pi-  
rască pentru restul nedat, la judecăto-  
ria orășenească din Cluj, unde ne-am și  
presentat 95 oameni și trei preoți cu  
noi, rugând pe dl avocat ca să ne mai  
ingăduie, căci credem, că dl vicecomite  
din Turda ne va face dreptate și va  
lua la răspundere pe fisolgăbirul, care  
a suferit pe un notar a face atâta bat-  
jocură din niște cetățeni paciaici, ear'  
pe preoții acestor comune a-i eschide  
dela ajutorul de stat ca pe niște făcē-  
tori de rele, că au cutezat a adeveri plân-  
soarea poporului și faptele mârșave de  
10 ani ale acestui notar, pe care îl de-  
nunțăm publicului român, ca să se fe-  
rească de el ori-unde va concura. Ear'  
voi trei preoți, din Silvaș, Ciurila și Să-  
licea, cari ați avut drept mai mult ca  
ori-care la ajutorul de stat, să vă alinați  
foamea și golătatea pruncilor vostri și  
nuți la școale străine cu multe spese,  
mângăiați-vă, că sunteți în tovărășie de  
suferințe cu alți 142 preoți gr-cat. vred-  
nici, cari încă au fost eschiși dela aju-  
torul de stat, pentru-că nu au benchetuit  
cu solgăbiraiele ca să fie în abundență  
împărtașiți, ca unii cari capătă câte  
800—1000 coroane, fiind «mari patrioți».  
Eară noi poporul, rugăm pe Măritul con-  
sistor din Blaj, ca pe viitor să nu mai  
primească a împărți ajutorul de con-  
gruă, fără numai după dreptate. Să in-  
fluenteze cu autoritatea sa asupra ace-  
lor preoți, cari pe lângă parochiile cele  
mai bune sunt încă și în stare materială  
bună și totuși nu se sfiesc a nu renunța  
la sumele cele mari, care le capătă drept  
prețul lui Iuda și a ride apoi de con-  
frații lor săraci, cari nu au căpătat ni-  
mica, căci în urmă va fi vai de acel pă-  
stor, pe care îl urește turma.

#### Mucereanul.

## Lupta contra rachiiului în Svedia.

În primăvara anului acesta s'a ținut  
în Viena o mare adunare de învățați,  
numită congresul anti-alcoolic, în care  
s'a vorbit despre stricăciunile, ce le  
face rachiiul, și, când se beau peste mē-  
sură, și berea și vinul, în trupul și su-  
sufletul celui-ce a căzut sub stăpânirea  
lui. S'au recomandat din partea celor  
adunați o mulțime de mijloace, cari să  
înfrâne consumarea rachiiului: mēsurile  
de opreliște din partea ocărmuirii, înfi-  
ințare de societăți, instrucțiune șco-  
lară ș. a.

Cumcă numai îmbinându-se toate  
mijloacele, se poate ajunge la ținta dor-  
ită, ne arată pilda bună ce ne-au dat-o  
poporul și guvernul șvedez în lupta lui  
contra rachiiului blăstemat, care a ni-  
micit și nimiceste sănătatea multor oa-  
meni și fericirea multor familii.

Șvedienii erau până acum 70 ani  
cea mai bețivă nație. Lor încă le era  
iertat să-și fearbă rachiiul acasă, plă-  
tind o taxă anumită la stat. În anul 1830  
erau 173 mii 124 cazane de fert rachiiu  
în Svedia, un număr îngrozitor, dacă  
ne gândim, că atunci populația era nu-  
mai cu puțin mai mare ca a Ardealului.  
De suflet se veniau atunci 46 litre ra-  
chiiu pe an! — Astăzi se mai vin numai  
6—7 litre, și și acestea beute mai ales  
la orașe, unde sunt oamenii mai stricați.  
Munca guvernului și a societăților de  
temperanță au făcut, că în ziua de astăzi  
nu este în Svedia rușine mai mare pentru  
cineva, ca beția.

Lupta contra rachiiului au început-o  
societățile de temperanță după anul  
1830. Convinse, că cauza principală a con-  
sumării de rachiiu în cantități așa de  
mari sunt cazanele cele multe, nu s'au  
odihnit până nu s'a votat — după grele  
lupte — în a. 1852 legea, care a oprit  
fabricarea rachiiului pentru trebuințele  
casei. În anul 1855 s'a votat o nouă  
lege, care pe lângă părți bune avea și  
rele. Toți alegătorii dela țeară au căpē-  
tat dreptul să voteze ei înșiși, dacă mai  
voesc sau ba să aibă cărcime, pe când  
la orașe avea să hotărăscă primarul și  
consilierii comunali. Și de data asta s'a  
dovedit judecata sănătoasă a poporului:  
după 12 luni nu mai erau la sate în  
întreaga țeară fără numai 517 cărcime  
de rachiiu, pe când în orașe au fost 1754.  
Vezi, că domnilor consilieri le era mai  
dragă lada cu bani a orașului, decât  
binele poporului orășenesc. În anul 1855  
era populațiunea Șvediei de 3 milioane  
200 de mii, dintre cari 1/5 parte locuia în  
orașe. Pe 5745 de țărani se venia atunci  
o cărcimă, pe când deja 288 de orășeni  
aveau una.

În anul 1865 se ivi pe câmpul de  
luptă sistemul (rînduiala) de Gothen-  
burg. Firul cel roșu al acestui sistem  
e următorul: Cei-ce se ocupă cu vên-  
zare de rachiiu să nu mai tragă nici un  
folos din aceasta. În Gothenburg s'a  
ales adevă o comisiune, care să cerce-  
teze și să afle causele, cari au făcut de  
locuitori sărăceau din zi în zi tot mai  
mult. Din cercetările lor a eșit la  
iveală, că beutura de rachiiu i-a sărăcit  
pe cei mai mulți, parte prin aceea, că-și  
prăpădeau banii pe venin, parte că-i  
făcea leneși și pe cei mai mulți bolnă-  
vicioși. Ca să se poată lupta cu succes  
contra acestei sărăcirii materiale și spi-  
rituale și-au propus următoarea țintă:  
1. Rachiiul să se vëndă fără nici un  
câștig, așa că vênzătorul să nu cadă în  
ispita de-a îndemna pe oameni la con-  
sumarea lui. 2. Vênzarea pe credit (im-  
prumut) sau pe zălog să fie oprită. 3.  
Odăile cărcimii să fie curate, spațioase  
și bine aerisate. 4. În cărcime să se  
capete totdeauna și de-ale mănăării.

Ca să poată ajunge ținta dorită,  
s'a format în orașul acesta cu 60.000  
locuitori și 61 de cărcime o societate  
pe acții, ai cărei membri — toți dori-

tori de binele poporului — s'au deobli-  
gat, că afară de 6 procente după capi-  
talul lor acționar nu cer nici un câștig.  
Ce trece peste aceasta, să se verse în  
cassa comună. Până în anul 1868 au  
fost toate cărcimele în mâinile societății,  
care a închis numai decât 20. Rachiiul  
și vinul se vinde pe socoteala societății,  
cărcimarul își scoate câștig din vênzarea  
de bere, teiu, cafea, mănăări, țigări etc.  
În anul 1876 s'au vërsat în cassa comu-  
nală 443.664 florini, bani rēmași câștig  
peste dividenda și celelalte cheltueli ale  
societății.

Nici sistemul acesta însă nu mul-  
țumește pe cei-ce doresc să scape poporul  
din ghiarēle rachiiului. Dacă socotim  
însă, că dintr'odată nu se poate stirpi  
un rău, ci numai cu încetul, apoi siste-  
mul de Gothenburg s'a arētat ca cea  
mai bună cale de-a se apropia tot mai  
mult și mai curēnd de idealul dorit,  
de-a scoate adevă cu totul rachiiul din  
consumație. Și cumcă cei mai mulți  
sunt de părerea aceasta, se vede în  
Șvedia și de acolo, că în toate orașele  
cu peste 5000 locuitori ai acestei țări e  
introdus sistemul de Gothenburg.

Noi Români sântem numai la in-  
ceputul luptei contra acestui înfricoșat  
dușman, care ne amenință fericirea  
noastră vremelnică și viitoare. Dela  
stat și aici puțin putem aștepta, mai cu  
seamă știind, că cei-ce produc acest  
venin la noi în țeară sunt Jidovii, rē-  
fățații copii ai patriei noastre. Fru-  
moasele începuturi, ce s'au făcut cu so-  
cietățile de cumpētare înființate deja în  
mai multe sate, ne îndreptățesc însă la  
frumoase speranțe, dacă vor afla cât  
mai mulți următori. Da, societăți de  
cumpētare, cuvēntul rostit de preot din  
ușa altarului, prelegeri ținute de învē-  
țători, indeletnicirea Romănului cu ce-  
tirea de foi și cărți folositoare, lucrarea  
vr'unei meserii în timpul iernii, cari îl  
vor opri să caute omorirea urfiiului în  
stiela cu rachiiu, sânt tot mijloace, cari  
vor face cu timpul să scadă numărul  
nefericiților căzuți jertfă patimii, care  
face dobitoc din făptura însuflețită a  
lui D-zeu.

## Dela „Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiiu”.

### Intrunire agricolă.

#### — Invitare. —

Comitetul central al «Reuniunii ro-  
mâne de agricultură din comitatul Si-  
biiului» va ține Duminecă, la 12 Maiu  
n. (29 Aprilie v.) a. c., în comuna *Se-  
beșul-de jos* o

### intrunire agricolă,

la care se va vorbi despre diferite afa-  
ceri economice și cu deosebire se va in-  
sista asupra însemnătății însoțirilor de  
credit sătești după sistemul Raiffeisen.

Ne luăm voe a invita la această  
Intrunire pe toți membrii și spriginito-  
rii reuniunii noastre.

Sibiiu, 8 Maiu n. 1901.

Comitetul central al «Reuniunii  
române de agricultură din comitatul  
Sibiiului».

Dem. Comșa, V. Tordășianu,  
pres. secretar.



## Meseriașii noștri.

Subscrisul strămutându-mă în Șarmașul-mare (comit. Cluj) aduc la cunoștință, că 'mi-am deschis un atelier de măsărie, pentru tot felul de lucru de lemn, precum: uși, ferestri, tot felul de mobile, începând dela cele mai simple până la cele mai luxoase, deobligându-mă a lucra din material solid, pe lângă prețurile cele mai moderate.

Rugându-mă de spriginul on public am rămas, cu deosebită stimă

Georgiu Recășan, mäsar.

## PARTEA ECONOMICĂ.

### Agricultura practică în școlile rurale.

Cât preț se pune pe instrucția practică în școlile primare din România se vede și din circulara de mai jos adresată învățătorilor de ministrul de școli al României. Potrivindu-se mai toate cele spuse în ea și cu împrejurările dela noi, îi facem loc și în foaia noastră.

Domnule învățător!

Cu toții cunoaștem importanța și necesitatea dezvoltării practice agricole în școlile noastre rurale și nu mai puțin și d-voastră trebuie să fiți convinși de aceasta. Legiuitorul, când a pus în legea învățământului primar art. 24, a avut în vedere foloasele cele mari ce s'ar aduce țării noastre atunci, când absolvenții școlilor rurale, pe lângă alte cunoștințe ar avea și cunoștințe îndestulatoare pentru agricultura practică.

Nu e de ajuns ca copilul săteanului să știe numai a scrie, ceti, socoli, a avea cunoștințe de istorie și geografie, căci atât nu-i îndestulitor; lui îi sunt necesare și cunoștințele practice. Așa el trebuie să știe ceva din lucrul manual, împletirea unei rogojini, coș, pălării etc. să știe să cânte la biserică sau în cor, să poată aranja o mică grădină cu verdețuri, legume și pomi fructiferi și numai atunci putem spune, că absolventul școlii rurale se află înzestrat cu cunoștințele complete, îi le poate da școala.

## Alegerile.

— Dialog. —

George și Andreiu șed la o masă și cetească foi. Pe lângă ei, într'o depărtare oarecare trece cântând judele din Brusturi murdărit. E mort de beat. George și Andreiu privesc spre el și bufnesc de ris.

George. Știi, mări Andreiu, cine-i acela?

Andreiu. Ba, nu știu.

George. Da nu vorbi!

Andreiu. Zău, nu-l cunosc!

George. Ho, da 'l-ai!... D'apoi e judele din Brusturi!

Andreiu. O, bată-l focul lui să-l bată, că mai nu-l cunoașteam. Uită, uită, că-i beat ca un porc!

George. Îl cunoști și tu?

Andreiu. Da cum să nu-l cunosc. O umblat cu mine la școală.

George. Cu tine o umblat la școală?

Andreiu. Cu mine da și cu Pătruț a lui Spătari.

Motivul care ne determină de astădată a ne adresa d-voastre este de a vă atrage în mod serios luarea aminte asupra acestui articol din lege și a vă face atent, că învățătorul trebuie să serve de exemplu săteanului în toate și prin urmare și în ce privește agricultura.

Dela d-voastre depinde ca să faceți pe elevi să simtă gust pentru agricultură și să considere această ocupație, ca cea mai frumoasă și folositoare.

Orele ce le aveți libere să le întrebuințați cu dinșii la altoitul pomilor, la cultivarea diferitelor zarzavaturi, ca: ciapa, varza, usturoiul, lăptucile, etc.; la cultivarea legumelor, ca: fasolea, mazărea, bobul, etc.; la cultura pomilor rooditori și de ornament; la cultura plantelor de nutreț, etc., să faceți astfel ca grădina școlii să fie nu numai cea mai frumoasă din sat, ci să serve pentru săteni ca un model demn de imitat.

Cunoștințele ce d-voastră le aveți asupra agriculturii sau pe care veți căuta să le căpătați prin cetire și prin practică pe terenul școlii, le veți comunica pe cât posibil și sătenilor.

Veți ține cu dinșii conferențe practice Duminicile și sărbătorile, în cari le veți arăta foloasele unei culturi sistematice a pământului, precum și numeroasele avantajii ce pot avea atunci când curtea și grădina lor vor fi cultivate cu îngrijire și vor planta în ele legumele și verdețurile trebuincioase.

În locul măracinilor, gunoaielor și murdăriilor de tot felul, cari stau grămădite în curțile și grădinile sătenilor și cari servă de multe-ori ca un focar de infecțiune, cred că ar fi frumos să vedem grădini cu flori, verdețuri, pomi fructiferi și atunci cu atât mai mare ar fi mulțumirea d-voastră sufletească, cu cât ați ști că totul se datorează ostenețelor ce ați depus și sfaturilor ce ați dat.

E rușinos ca grădinile sătenilor să stea părăsite, ear' ei să scoată ultimul ban ca să cumpere ciapă, varză, usturoiu și alte verdețuri și legume necesare pentru îndestularea casei lor.

E de plâns când trecem astăzi prin satele noastre și observăm, că multe din curți și grădini sunt neîmprejmuite, pustii, fără verdeață și fără să aibă chiar un arbore fructifer.

George. Da nu vorbi!

Andreiu. Umblat da!... Da eu mă mir, că cine naiba 'l-a băgat și pe ăsta jude? Om tinăr, prunc poți zice!

George. Cine?... Ce întrebare șoadă! D'apoi sutele celea și carțele de fân!

Andreiu. E, e, bată-le focul lor să le bată sute! Numai nu-i bai, că sutele acelea îi dau lui de cap!

George. Că 'i-or și dat până 'acuma! O avut 4 pătrare de pământ, când s'o băgat jude; curate, fără nici o satorie. Acum are însă în cărca lui nici 'hai mult nici mai puțin decât 2 mii și 500 de zloți. Apoi îți înseamnă, că-i numai un san și jumătate de când îi jude!

Andreiu. Așa? D'apoi că atunci mânepoimâne să se iee și el sapa de muche cu Gica lui Gogoată. Că când gată cu slujba, gată și cu averea!

George. Bine ar fi să țină atâta!... Adeică, ține, până se gată, că dacă gată cu averea, gată și cu slujba, fiindcă nu mai are, mări Andreiu... știi tu; n'are cu ce unge roata! Și atunci îi gata a lui!

Veți mai arăta sătenilor și metoadele cele mai proprii de cultură și veți căuta să desrădăcinați sistemele vechite și care acum nu numai că nu sânt de nici un folos, ci chiar în dauna agriculturii. Procedând astfel veți contribui la ridicarea agriculturii și la îndrumarea ei pe cale mai bună și mai folositoare

Nu ne indoim, că poate mulți dintre săteni nu vor asculta de sfaturile ce le veți da și nu se vor folosi de exemplele ce vor vedea la d-voastră, însă un lucru rămâne cert, că elevii pe care îi veți crește sub supravegherea d-voastră, toți vor căuta să esecute ceea-ce au văzut și au învățat și vor pune în practică cunoștințele dobândite fie la câmp fie în grădina școlii.

Pe elevi îi veți îndemna de timpuriu să cultive legume și verdețuri în grădina părinților lor, ear' absolvenților le veți da din grădina școlii câte un mic număr din pomii fructiferi altoiți de ei sau din cei nealtoiți.

Veți controla deaproape pe absolvenții școlii în lucrările lor de grădinarie, veți stimula zelul lor și veți căuta să le complectăți cunoștințele ce le-ați dat în școală.

Aceasta așteptăm noi dela d-voastră și nu ne indoim un singur moment, că veți esecuta legea de bunăvoie și nu siliți, căci în cas de neglijență sau reavoință nu ne vom opri a vă pedepsi cu toată asprimea.

Ministru: Spiru Haret.

Administrator, M. Popescu.

## „Scrisori către plugari“.

Într'unul din numerii trecuți am dat știrea despre cartea „Scrisori către plugari“ publicată de administrația domeniilor coroanei din România, făgăduind că vom publica și noi ceva de ea. Ne împlinim promisiunea alegând de data asta scrisoarea despre socoteli:

Despre socoteli (comptabilitate).

Am vorbit, iubite plugar, câte ceva despre multe de-ale plugăriei, și cred că ar fi bine să ne dăm în vorbă — așa în treacăt — și despre socotelile ce trebuie să 'și-le facă fiecare plugar.

Andreiu. Gata la naiba! D'apoi că acolo-i satu, pe mâna lui!

George. Da nu vorbi, mă! Tot ce pițigă de ici, de colea, nu-i de ajuns nici pe beutură. Și apoi n'ai auzit, că-i place să se poarte și să trăească ca domnia?

Andreiu. Ba da, 'l-am văzut și eu odată într'o cafenea cu un sol de cafea înaintea lui!

George. D'apoi, că asta 'l-a și rupe capul lui! Nu-i cafea de noi, proștii. A noastră-i clisa și ciapa, frate! Că de clisă și ciapă poți trage cu coasa, dar' de cafea nu!... Lasă cafea domnilor, cari tăesc pe subțire și au rînză de uiață!... 'L-aș vedea eu pe el cu cafea lui ce ar face, când ar trebui să tragă cu coasa și să iee sapa de muche dela răsărit până la scăpătat!

Andreiu. Așa-i da, dar' el crede, că n'o să lucre până-i lumea!

George. Ei, dacă slujba ar fi cusută la el în guler. Numai asta-i dracu, că nu-i cusută la nimenea. Dacă se gată, mări... gologanii... atunci a lui îi tâlpășagu!

Ai văzut, poate și d-ta, că proprietarii cei mari au comptabilități, catastife și condicii peste condicii — de te sparii de multe ce sunt.

Și trebuie să le țină, căci altfel s'ar încurca toate trebile. Condiciile ne luminează îndată-ce ne-am aruncat ochii pe ele.

S'au dus timpurile când se creștea pe răboj; azi sunt multe și fel de fel de daraveli pe capul nostru și nu le putem ține minte pe toate. Trebuie să însemnăm undeva ori-ce ban ce am scos sau am băgat în pungă, căci ce e scris, scris rămâne.

Astăzi trebuie să prețuim și să drămuim tot ce facem.

Ori-ce am avea în curtea noastră de gospodari: vite, unelte, edecuri, toate acestea înseamnă avere, bani și banii trebuie socotiți.

Ori-ce am pune în pământ, înseamnă că am îngropat în ogorul nostru o sumă oare-care de bani, pentru ca la timpul convenit să luăm roadele: banii depuși și... dobânda lor.

De aceea, zic, că fiecare mic plugar ar face o treabă minunată, dacă 'și-ar ține și el micile lui socoteli

El n'are nevoie de condicii și paracondicii, un singur catastif îi ajunge, de oare-ce el n'are atât de multe și felurite daraveri ca marii proprietari.

Ântăiu și ântăiu, ori-ce plugar trebuie să știe ce are în curtea lui.

Pluguri, grăpi, vite, șopron, furci, lopeți, trăgători, țesale, toate acestea trebuie trecute în catastif, căci acestea sunt ceea-ce se chiamă zestrea gospodăriei lui plugărești.

Această parte din catastif se chiamă inventar. El se poate face astfel:

Nr. curent	Numele	Nrul bucătilor	Data cumpărării	Prețul lei b.
	<b>Vite</b>			
	de muncă: boi.	doi (2)	Sf. Ilie, 1900	300 —
	de prăsilă: vaci.	una	Sf. Dum., 1900	130 —
	<b>Unelte</b>			
	Plug nr. 7	unul	1 Ian., 1900	60 —
	Grăpă mlădiabilă	una	1 > >	80 —

Și tot așa până la cele mai mici unelte. După inventar trebuie să ne ți-

nem însemnare despre ori-ce ban ne intră sau ese din mână.

Această parte din socoteli se numește cu un cuvânt cassa banilor și se ține astfel:

Data	Amănunte	Prim lei b.	Chelt. lei b.
Ian. 1	Bani în cassă	80	—
> 6	Primit din vînz. unui grăsun	20	—
> 9	Dat pentru un ștreang	—	80
> 15	Plătit pentru potcovitul boilor	—	2
Febr. 3	Gaz (cumpărat o vadră)	—	2 50
	Cumpărat țărițe pentru vacă	—	3
	Vîndut o chilă de porumb	40	—
	Cumpărat trei lopeți	—	3

În al treilea rînd vin însemnările ce trebuiesc să ni-le ținem pentru bucatele ce punem în pământ, pentru a vedea care ne dă și care nu ne dă un venit mai potrivit.

Aceste însemnări se chiamă cu un cuvânt partidele sîmînturilor, și se pot ține așa:

Am pus în pământ — să zic — cinci pogoane de grâu.

Însemnez pe deoparte toate cheltuelile ce am avut cu munca acestor cinci pogoane, ear' pe de alta însemnez ce am prins de pe ele

Data	Munca grăului	Chelt. lei b.	Venit. lei b.
Iulie 10	Ogorul la 5 pog à 5 lei	25	—
Sept 10	Aratul, sîmîntatul și grăpatul la 5 pog à 9 lei	45	—
> 10	Sîmînta la 5 pog.	50	—
Maiu 4	Plivitul	3	—
Iulie 6	Seceratul, legatul și căratul la arie	40	—
> 10	Treeratul	5	—
> 12	Inmagazinat 6 chil. de grâu	—	360
		168	360

Va să zică am cheltuit cu grăul 168 fr. și am scos de pe cinci pogoane 6 chile. Să zic că dau chila numai cu 60 lei, am în total 360 lei.

Dacă din 360 lei scad cheltuelile de 168, îmi mai rămân 192 lei, și dacă din acestea scad arînda locului, — să zic la 5 pogoane, 50 fr. — îmi mai rămân 142 fr. Acesta-i venit curat. Împărțind pe acesti 142 franci la 5, căpătăm suma de 28.45, ceea-ce e venitul pe un pogon.

Tot așa facem cu fiecare fel de bucate ce muncim, spre a vedea dacă nu cumva cu unele ne e munca de giaba.

Făcîndu-ne socotelile mai des, cum-pînînd bine lucrurile, uitîndu-ne să vedem cari bucate, cari vite ne dau mai multe foloase, putem eși din încurcătura, ne putem ajuta noi înșine — întru cîtva — pe lângă ajutorul Celui de sus.

### Producerea sîmîntei de trifoiu.

(Urmare și fine).

Dacă trifoiștea, din care voim să stringem sîmînta, e atacată ici-colea de aureliă și iniță, cari, după-cum s'a constatat, sînt cei mai mari dușmani ai trifoiului, atunci pâlcurile acelea se examinează și însemnează prin anumite semne încă înainte de cosit, ca sîmîntele acelor, cari încă seamănă cu cea de trifoiu, să nu se amestece cu aceasta.

Trifoiul astfel cosit și bine uscat, se cară acasă, se întinde pe arie și se imblătește cu imblăciul de mână. Sîmînta de trifoiu se imblătește foarte cu greu. De aceea, când se imblătește cu imblăciul de mână, trebuie aleasă și imblătită și de câte 5—6 ori. Să ne ferim a ține trifoiul de sîmîntă timp prea îndelungat în grămadă neimblătit, căci prin o asemenea procedură florile, dacă nu sînt destul de coapte și uscate, încep a se ferbe și sîmînta se inegrește apoi.

În timpul din urmă, în economiile mai mari s'au introdus și pentru imblătitul trifoiului anumite mașini, cu ajutorul cărora imblătitul se face mai ușor și mai cu spor. Astfel de mașini mai simple sînt sistemul lui Iuliu Kádár dela Oradea-mare, cari costă dela 120—140 coroane. Mai mari ca acestea sînt sistemul lui Graepel din Budapesta, cari se mîină cu abur și costă 3000—3040 cor.

În fața concurenței americane, ce trebuie să sufere bucatele noastre chiar aici pe piețe europene, unii economi mai mari de pământ au început a se ocupa tot mai mult cu producerea sîmîntei de trifoiu, pe care o vînd nu numai aici la noi, ci o mai și esportează, câștigînd astfel sume cu mult mai mari, ca din vinderea bucatelor, de oare-ce o hecto-

### Legenda spînilor.

Se povestește de cînd cu moși putrezi această legendă. Pe vremea de demult, spun bătrîni, că Scaraschi, mai marele dracilor, cu slugile lui cu tot ar fi umblat pe pământ și ar fi făcut și el o pomană. S'a stîrnit lume multă din apus, din răsărit și mai din sus și s'a îngrămădit cu postomolul la pomană. Lingurile, cari le-au adus dracii, au fost de un stîngin de lungi în coadă. S'a așezat lumea la masă. S'a pus străchini cu fel de fel de bucate, cam de un fel toate. Apoi s'au adus și lingurile de cătră slugitorii lui Scaraschi și au spus tuturor celor de față: „mîncăți, beți și vă veseliți; dar' lingurile să le luați tocmai dela coadă; altmîntrelea n'aveți voce. Toți se cruciră de asemenea prăjini de lungi. Se căsniră, nu e vorbă, unii din ei, ca să le aducă la gură, dar' 'și-o găsiseră. Dracii rideau, băteau din palme

și săriau în sus de nu-i încăpea pământul.

— Au ris dracii de noi! — ziceau unii din cei-ce ședeau la masă. — Am scrîntit-o de tot, vai de noi! Dracii își dădeau ponturi unul altuia și țipau de ris de crepau petritele și lemnele. Dar' de odată par'că le taie apa dela moară sfîntulețu. Vre-o cățiva din capul mesei se gîndiră să 'și dea unul altuia cu lingurile. Toți se cruciră și ziseră bătînd din palme: bravo, bravo, nouă! — vom rîde și noi la rîndul nostru de draci. Și așa au făcut. 'Și-au dat unul altuia mîncare cu lingurile până s'au ospetat bine. Cei cari au născocit aceasta 'i-a însemnat Scaraschi și au rămas spîni.

De atunci a rămas până astăzi zicătoarea aceasta prin lume, pentru omul care n'are musteți și barbă: „E spîni, pentru-că a mîncat la pomană dracului.

„A“

D. M. Demetrescu.

Andrieu. Și oare să n'o știe el asta?

George. Știe focul lui să-l fie!

Andrieu. Și nu s'au găsit oameni în sat, cari să-l sfătuiască?

George. Dar' nu s'au găsit! Numai n'a voit să asculte de ei. Ba mai mult: s'a su-părat foc pe ei. El zicea, că aceia is dușmanii lui și că nici unul nu-i voește binele.

Andrieu. O fie-l focul lui să-l fie, da lud mai el să se ducă el singur cu capul în peire! Asta-i prea mult! (Va urma).

### Tatăl nostru țigănescu.

Tatăl nostru chaisina

Buchirarița

Viti voea

Viti împărăția

Salistra mărirea

Hachade pururea

Devla puf!

Com. de I. Popa, Inv. în Părău.

litra sēmēnță de trifoiu costă une-ori dela 160—200 coroane. De aci se potescoti foarte bine, de ce preț însemnat este producerea sēmēnței de trifoiu și la ce perderi mari se espun cultivătorii aceia, cari nu o bagă în seamă, ci în tot anul o cumpără și pe aceea cu prețuri destul de mari.

Așa stând lucrul este prea firesc, ea să atragem de cu timp luarea aminte a cultivătorilor nostri asupra acestui nou isvor de câștig, avisându-i totodată, că aceia, cari ar produce și pentru vânzare, trebuie să se adreseze la o stațiune de ale statului pentru examinarea aceleia, și numai după-ce vor fi obținut legitimațiunea de lipsă să o pună în vânzare, căci fără de aceea pot să cadă sub anumită pedeapsă.

Ioan Georgescu.

### Pentru conducătorii băncilor Raiffeisen.

Băncile după sistemul Raiffeisen se întemeiază nu cu scopuri de speculă, ci cu scopul curat de a ajuta, pe lângă camete mici, pe cei ajunși în necaz sau pe cei-ce ar voi să întreprindă vre-o afacere, care le promite un câștig bun, n'au însă la îndemână capitalașul necesar. Prin experiența făcută la astfel de institute s'a dovedit, că ele suferă, și la alții, și la noi de o mică boală: se permit întârzieri și în plata cametelor și a ratelor. Prin aceasta însă se lucră de cătră cei însărcinați cu conducerea acestor bănci direct la slăbănogirea spiritului economic în cei-ce nu iubesc punctualitatea în afacerile lor. Zace în interesul datorașilor, ca acestia să fie ținuți să plătească la termen aceea ce datorează, căci neplătindu-se o rată la timp, cu atât mai greu îi vine să plătească două deodată și de multe-ori societatea e silită să păsească cu toată asprimea legii față de cel neglijent, cauzându-i acestuia cheltueli, de cari ar fi rămas scutit, dacă conducătorii băncii nu i-ar fi arătat o milă nepotrivită.

Cele zise despre camete se potrivește și la replătirea capitalului în rate. Împrumutul făcut pe basa creditului personal nu se poate privi ca făcut pe timp nehotărît, cum e cel cu intabulare. Debitorul trebuie să-și dea toată silința, ca ratele să-și le plătească la termen, fără de a se legăna în nădejdea, că banca îi va prelungi termenul. Plătind la termen, datoria i-se micșorează, creditul îi crește și el poate nădejdui ori-când în ajutorul băncii.

Ca să-și poată implini băncile Raiffeisen menirea lor, se cere deci între altele, ca pe deoparte conducătorii lor să nu arete nici o milă, care e mai mult un rău pentru cei-ce se împărtășesc de ea, de altă parte cei ajutorați să-și dea toată silința, ca termenele de plată să nu-i afle nici-odată nepregătiți.

## SFATURI.

**Curățirea covoarelor.** Punem în 5 litri apă 50 gr. amoniac, 100 gr. spirt și 2 linguri de sare. Cu amestecul acesta frecăm covorul bine cu un burete, recăpătându-și culoarea proaspătă, nouă.

### Pentru a mări trăinicia sacilor.

Prin mijlocul următor isbutim să facem sacii, frânghiile, plasa, pânzele groase de in și de cânepă să dureze vreme îndelungată. Punem un chilogram de coajă de stejar (de argăsit) în 14 litri de apă ferbinte și muiem în ea sacii. După o zi și o noapte, îi scoatem, îi clătim cu apă curată și îi uscăm. Taninul din coaje intră în firele pânzei și le face nu numai să nu putrezească, dar' să devină și mai trainice.

Dacă vrem să văpsim negru pânza, o muiem după-ce am scos-o din apa cu coajă de stejar, în altă apă, în care am topit calaican (sulfat de fer)

## Știri economice.

**Banii publici se depuneau până acum de municipii numai după-ce obțineau învoirea ministrului de interne.** În urma unei ordinațiuni a acestui ministru, de aici înainte nu mai e lipsă de această aprobare, prin ceea-ce deoparte se simplifică lucrul, de altă parte se mărește responsabilitatea membrilor din comitetele municipale.

**100.000 cor. pentru Caraș-Severin.** Ministrul de agricultură a pus la dispoziția Reuniunii de agricultură din comitatul Caraș-Severin un împrumut de 100.000 cor. cu 4%, amortisabil în 4 ani. Comitetul reuniunii a hotărît înființarea a 14 pepinerii, prin cari să se dea un nou avânt economiei de vite.

**Pentru negustorii de lână.** Camera de comerț din Timișoara aduce la cunoștiuță, că seria de licitațiuni a întreprinderii M. Haller și Comp. din Budapesta începe în 3 Iulie a. c. Tîrgul de lână din anul acesta va fi bun, ridicându-se prețul ei cu 10%. Înmagazinarea gratuită și reducerile la taxele de transport pe tren sînt asigurate și anul acesta.

**Intinderea sēmēnăturilor în România.** După datele culese de ministrul domeniilor se constată, că în toamna anului 1900 s'a făcut sēmēnături de diferite cereale pe întinderile următoare:

**Grâu pe o întindere de 1,561.000 de hectare.**

**Săcară pe o întindere de 184.000 de hectare.**

**Orz de toamnă pe o întindere de 24.000 de hectare.**

**Rapița ocupă și de data asta o întindere de pământ însemnată, fiind cultivată pe 1,83.000 de hectare.**

Județele în cari sēmēnăturile de rapița au fost mai întinse sînt Ilfov, Ialomița, Teleorman, Romanți, Vlașca și Dolj.

**Pentru regularea prețurilor de grâne s'a ținut luna trecută o consfătuire, la care au participat 29 reprezentanți ai societăților economice din Austro-Ungaria, Germania, Franța, Spania, Portugalia, Elveția și Sērbia.** S'a discutat asupra unui proiect de statute și s'au hotărît o ședință în luna Maiu pentru constituirea definitivă. Președinte al comitetului e principele George Schōnaich-Carolatt.

**Ministrul Darányi și paserile.** Ministrul de agricultură oprește printr'o ordinațiune, ca copiii de școală să nu alte

suflete avane să nimicească și să prindă paseri, sau cuiburi de pasere. Cine va mai îndrăzni să puste cu praștie sau cu pușca Flobert paseri, sau să le prindă cu lațul, va fi pedepsit în bani până la 100 coroane. Excepție fac aceia, cari își scot concesiune specială, pentru a face colecții științifice de paseri.

### Dela „Reuniunea sodalilor români — din Sibiu”

#### Mulțumită publică.

Din prilejul producțiunii aranjată de noi în 21 Aprilie n. c., s'a făcut în favorul casei reuniunii noastre următoarele suprasolviri respective contribuiri: I. P. S. Sa Domnul Ioan Mețianu, arhiepiscop și metropolit 10 cor.; Dr. Iancu Mețianu, adv., Zērnești 10 cor.; d-na Sofia Cosmutza n. Bechnitz, Albu Iulia 6 cor.; dl Pantaleon Lucaș, căp. c. și r. în pens. 6 cor.; d-nii Dr. Ioan Mihui, director de bancă, Orăștie, Vasile Voina, protopresb. onor., Brașov, Dr. Liviu de Lemény, adv., Dr. Eugen Mețianu, adv., Brașov, dela fiecare câte 5 cor.; Arseniu Vlaicu, directorul comercialelor din Brașov, Traian Mețianu, protopresb. Zērnești, dela ambii câte 4 cor.; Dr. Pavel Oprișă, profesor, Brad, George Borza, notar, Viștea-inf., Ioan Oncescu, notar pens., Rēhău, Dr. Amos Frāncu, adv., Iosif Popescu, cassar, Reghin, cavalier George Dānilă, primar opidan, Hunedoara, Victor Ancean, notar de tribunal, Pavel Cotoș și Virgil Cioban, ambii funcț. consist., Tit V. Gheaja, prot., Hațeg, dela fiecare câte 2 cor.; Ieronim Preda, dir. tipogr. arch., St. Stroia, Dr. Ilie Beu, medic, Dr. Ioan Radu, prof. gimn., Brad, Virgil Oniș, directorul gimn. din Brașov, Ioan Droc, prot. pens., Mercurea, Dr. Samuil Vladone, cand. de adv., Teodor Herman, prot., Dej, Nic. Ioan., Avram Pēcuar, paroch, Lancrem, Ioan Papiu, prot., Sibiu, Avram Armean, jurist, Dr. Ioan Ivan, adv., Mediaș, Dr. V. Bologa, director școlar, dela fiecare câte 1 cor.; d-na v. d. Dr. A. Balint, d-na Dem. Muntean, Ioan Simtion, librar, Florea Adam, cursor de bancă, Ioan Radu, propriet., Turnișor, dela fiecare câte 80 bani; Iosif Barbu, restaurateur, 50 bani; Aurel Fārcășan, calfă de boltă, Olimpiu Oana, calfă de boltă, Ioan Vățășan, funcț. de bancă, Petru Dragomir, funcț. de bancă, C. S., Const. Pop, funcț. de bancă, George Mușiu, culeg.-tip., Ioan Rob, calfă de boltă, Dem. Axente, culeg.-tip., Nic. Simtion, Ioan Mihaiu, restaurateur, Timoteiu Popovici, prof., Ioan Broju, capelan militar, dela fiecare câte 40 bani.

Tot la acea producțiune subscrișu president a încasat cu pālăria în favorul fondului vėduvelor și orfanilor meseriașilor români suma de 18 cor. 97 bani.

Ne permitem a aduce sincerile noastre mulțumite și adānc simțita noastră recunoștințe tuturor susamintișilor generoși spriginitori ai scopurilor de noi urmărite.

Din ședința comitetului „Reuniunii sodalilor români din Sibiu”, ținută la 2 Maiu n. 1901.

**Victor Tordășianu,**  
președinte.

**Valeriu Grindean,**  
notar adhoc.



## CRONICĂ.

**Ioan V. Rusu canonic metropolit.** Aflăm cu plăcere, că dl paroh și protopop gr.-cat. al Sibiiului, *I. V. Rusu*, a fost numit din partea Mai. Sale canonic în capitolul metropolitan gr.-cat. de Alba-Iulia și Făgăraș.

**Parastas pentru George Lazar.** Reuniunea femeilor române din Avrig. înființată numai în anul acesta pentru înfrumșetarea mormântului lui George Lazar și a bisericii gr.-or. de acolo a făcut un parastas marelui învățător, Luni, în 23 Aprilie (6 Maiu), în ziua de Sfântul George.

**Avansări în armată.** Cu 1 Maiu fură înaintați între alții și următorii ofițeri români: vicecolonelul Mihail Șandru de colonel în reg. 96 de inf.; căpitanul de clasa I. Alexandru Bandean de major, totodată de șef al statului-maior în fortăreața din Cracovia, mai departe de majori la infanterie Alexandru Russu reg. nr. 41, Elia Nedelcu reg. 12, Nicolau Biju reg. 34, Ioan Săgăceanu reg. 79; de căpitani de I. clasă: căpitani de cl. II.: Constantin Hodea în reg. 83 de inf., Alexandru Ciobanu reg. 76, Ioan Voicu reg. 2, ca profesor de limba română la școala de cadeti din Camenița, Elie Ciugudean în reg. 64, Gregoriu Grusar în reg. 41 și Alexandru Munteanu în reg. 101; de căpitani de I. clasă: primlocotenenții Alexandru Băiaș în reg. 63 de inf., Vasiliu Blanussa în reg. 53 de inf.; de primlocotenenți: locotenenții Corneliu Chinoran în reg. 84 de inf., Silviu Cuteanu în reg. 81 de infanterie, Ermil Cosmuța în batalionul 12 de pioneri, Alexandru Candrea în reg. 97 de inf., Octavian cavalier de Grecul în reg. 75 de inf., Ioan Vințelariu în reg. 7 de inf., Iacob Brândușanu în reg. 73 de inf. și Alexandru Turtureanu în batalionul 1 de vânători; de locotenenți: locuitorii de locotenenți Alexandru Mareș în reg. 4 de călărași; de primlocotenenți la auditorat: locotenentul în rezervă Dr. Adrian Nedelcu în reg. 62 de infanterie în M. Oșorheiu și cadetul în rezervă Corneliu Bardosy în reg. 50 de inf. în Brașov; de oficial de registratură: Achim Maniu în corpul 15 de armată. La honvezime: de căpitan de cl. II. primlocot. Aurel Căpitanu în reg. 6 și de primlocotenent: locotenentul Sever Sălăgianu reg. 7.

**Coroane eterne.** Dl Dr. Rubin Patifa, candidat de avocat și dl Arthur Hennel, oficial la postă, ambii din Alba-Iulia, cu scop de a eternisa memoria mult regretatului *Clemente Boer*, fost comptabil la banca »Iulia« de acolo, au contribuit în total cu 2 cor. la fondul văduvelor și orfanilor meseriașilor români, creat de »Reuniunea sodalilor români din Sibiiu«.

**Valorosul nostru avocat dl Dr. Amos Frâncu** își permută cancelaria advocațională la Cluj. Dl Dr. Frâncu pleacă azi din Sibiiu. Dnsul ne face cunoscut, că noua sa cancelarie va fi în Cluj, în strada Szentegyház, nr. 24.

**De-ale administrației patriotice.** Ministrul a aprobat sentința comisunii comitatense de disciplină din Pojun, prin care primpretorul din Tirnovia e suspendat din post pentru luare de mită și abuz de oficiu. El va fi dat pe mâna judecătoriei.

— Notarul *Missics György* din Nadab, a fost condamnat de tribunalul din Arad la 4<sup>1/2</sup> ani temniță pentru nouă defraudări și falsificare de documente.

— Consilierul ministerial, domnul L. Kafka cercetând manipularea caselor din Mișcolț și șese preturi din comitatul Borșodului a constatat mari neregularități. Un pretor și un notar sânt suspendați până acum.

**Acțiune economică în Săn-Miclăușul-mare.** Recomandăm publicului român următorul apel: »Acum ori niciodată!« Experiența veacului peste care am trecut, ne dă cea mai firmă convingere, a conchide și pentru veacul în care am intrat că națiunea pentru a se avânta la poziția ce 'i-se cuvine, în concertul tuturor națiunilor, trebuie să țină cont și de starea materială bună a părților ei constitutive.

Nu intenționăm a ne da cu totulul materialismului, dar' prosperarea, din sudoarea noastră, — a băncilor străine; — apoi în multe cazuri tractamentul mașter al acestor institute, față de ai noștri, ne îndeamnă a ne concentra într'un centru plin de viitor, unde să ne stabilim doritul nostru institut de bani. Ne permitem deci, — din încredințarea spontană a unei conferențe ținută în B.-Comloș la 19 Martie (1 Aprilie) a. c. — a apela la bunul simț al P. T. d-tale rugându-te să te identifice cu aceste idei, și în cercul P. T. d-tale de cunoștință să le propagi, — rugându-te totodată ca să binevoești atât P. T. d-ta cât și cercul de cunoștință al d-tale să binevoiască a participa la conferența ce se va ține, în școala superioară de băieți din Săn-Miclăușul-mare, în 29 Aprilie (12 Maiu), la 4 ore p. m. pentru discutarea modalităților și realizarea acestor salutare idei. »Priviți în jur de voi!« Săn-Miclăușul-mare, la 13/26 Aprilie 1901. *Silviu Bichicean* m. p., parochul Nereului; *Terențiu Opresan* m. p., parochul Cenadului-sărbesc; *Ioan Popovici* m. p., parochul Săn-Miclăușului-mare.

**Spriginirea meseriașilor din Bistrița.** Primit următoarea scrisoare: Cetind în »Tribuna« nr. 71 din a. c. că dl Dr. *George Linul*, avocat și fiscal comitatens în Bistrița a dăruit pentru biserica din Rebrisoara 200 cor., cu bucurie trebuie să spunem, că acest generos donator tot cu această ocaziune, în conșlegere cu Onoratul Domn Dr. *Ciuta*, avocat tot în Bistrița, au intervenit pe lângă comitetul bisericesc din Rebrisoara, comuna domaielor-lor natală, ca edificarea bisericii de acolo să fie dată arhitectului român *Pavel Beșuan* din Bistrița cu prețul de 50.000 cor.

Fiindcă arhitectul, respective întreprinzătorul român *Pavel Beșuan* e un meseriaș cu foarte multă experiență și își pricepe pe deplin meseria și fiindcă pe lângă dînsul se susțin o mulțime de Români zidari, cărămidari și lucrători, fapta comitetului bisericesc din Rebrisoara și a numiților domni advocați e cu atât mai laudabilă, fiindcă acele 50.000 coroane plătite din punga Românilor se vor străcura tot numai în punga Românilor și spre susținerea Românilor. Licitarea edificării bisericii din comuna Vărarea, lângă Năsăud, după-cum s'a anunțat, e pusă pe 5 Maiu n. Ar fi de dorit, ca și această mare întreprindere să ajungă în mâna unui Român, și aceasta cu atât mai mult, fiindcă în Bistrița sânt peste 200 zidari români, cari din cauză că în anul acesta e puțin lucru de zidar, sânt aproape toți fără ocupațiune, ba cu durere trebuie să spunem, că deși palatul silvanal din Bistrița se edifica de prezent cu 300.000 coroane bani românești, adevăc cu banii grănițerilor, totuși fiindcă întreprinzătorul acestei edificări e un străin, zidari români din Bistrița, din ura ce se nutrește față de noi, n'au fost angajați în lucru, ci s'au adus o mulțime de străini de pe pustele Ungariei, ca să facă concurență zidarilor noștri.

**Esamenele de cualificațiune învățătorești,** la seminarul archidieceșan din Sibiiu se vor începe Vineri, în 7 Iunie a. c. st. nou, adevăc Vineri după Rosalii.

Cererile pentru admitere la facerea esamenului, în sensul regulamentului pentru facerea esamenului de cualificațiune învățătorească §. 3, au să fie trimise până în 10 Maiu a. c. st. n. la consistorul archidieceșan.

— Cu docenții interimali dela școalele populare elementare din archidieceșan gr.-cat. de Alba-Iulia și Făgăraș, în anul școlastic curent la institutul pedagogic greco-catolic din Blaj, se va ține esamen de cualificațiune în 6 și zilele următoare ale lunei lui Iunie a. c. st. n. Suplicele de admitere la acest esamen să se subștearnă pe calea consistorului metropolitan, până la 26 Maiu a. c. n.; cele intrate mai târziu nu se vor lua în considerare.

**Un nou ord.** Regele *Victor Emanuel* al Italiei a înființat un ord al muncii. Ordul acesta se va da la orășeni și muncitori, cari prin muncă științifică, filantropică ori într'alt fel 'și-au câștigat merite pentru muncă și muncitori.

**Răsunare țigănească.** În comuna Bacii Topolea se pripășise săptămâna trecută o lae țigănească. Lipindu-li-se prea multe lucruri de prin sat de degete, au fost duși la primărie, unde 'i-au tuns pilug, o mare batjocură pentru nația țigănească. Țigani jurară răsunare. Noaptea s'au furișat în sat și au înveninat apa din cele două fântâni comunale. În ziua următoare muriră dintre cei-ce au beut din ele 5 persoane. Gendarmeriei 'i-a succes să 'i prindă pe Țigani și între hodoroagele lor au aflat cantități mari de strichnină, arsenic (peatra șorecelului, săricioă) și alte veninuri.

**Un fenomen rar.** Când a răsărit în una din serile trecute de după nori luna, locuitorii din Bărgău au avut prilej să vadă dintr'odată pe cer un frumos curcubeu.

**Un bou gras.** La esoposiția de vite îngrășate din Moscova a fost și un bou, care cântărea 1228<sup>1/2</sup> chlgr.

**Un binefăcător al țeranilor.** D. Vrani, mare proprietar în județul Teleorman din România, a făcut ministerului de interne o donațiune de 200.000 lei, din al cărei venit să se ajute în fiecare an țeranii de pe moșiile sale din județul Teleorman. Fondul acesta va fi administrat de către fundațiunea Carol și Elisabeta.

**Furtună.** Ni-se scrie din Cut: În ziua de 1 Maiu la 2 ore p. m. a fost o tempestate mare la noi în Cut, a trăsniț în casa lui *George Bria*, 'i-a ars casa, cămara și o vacă care era vrednică 90 fl. Floaia cea mare a oprit focul să se întindă mai departe.

**Omor.** În cărcăma unui Jidan din Calanul-mic, com. Hunedoarei, 1 Maiu a. c. un om cu numele Dănică Uiețiu, a junghiat pe episcopul *Ioan Georgescu* al Opreți cu un cuțit așă, că la moment a și murit. Răposatul lasă după sine o văduvă cu 2 copii. Cercetarea decurge.

**Gendarmi ucigași.** Lui »Magyarország« 'i-se vestește din Arad, că în Hălmagiul-mare au omorât doi gendarmi pe un om, care se pusesse sub scutul lor, jefuindu-l de cele 600 cor., ce le avea la el. Cadavrul îl îngropară în pădure. Doi codreni, cari au fost din întâmplare martori ai crimei, au denunțat pe ucigașii, cari n'au putut fi încă prinși.

**Daruri pentru biserică.** Vrednicul creștin Iacob Danciu cu ocazia zidirii bisericii române gr-or. a dăruit var în preț de 880 cor. și un clopot cu 540 cor., apoi a mai dăruit în mai multe rânduri vestimente bisericesti și totodată Sf. Paști le poartă de vre-o 8 ani numai singur cu puterea primită dela D-zeu. Bunul D-zeu se-i răsplătească însutit pentru atâtea daruri. Vințul-de-sus, 8 Maiu n. 1901. *I. Limbean.*

**Falsificatori de bani.** Primim din Șermașul-mare următoarea știre: Iudeul Cohn Mihaiu din Șermășel se duse la Belean să cumpere negoț de boltă cu o sumă de bani falși; acți-l-au deținut gendarmii și l-au transportat acasă la Șermășel. Luat de scurt, a spus, că banii sunt fabricați în Șermașul mare, descoperind pe complicității sei: Szigeti János, colonist, Sándor Domokos, orologier și Varju Lajos, măsar, la cari s'a aflat formele de fabricat piese de 5 cor., 2 cor., 1 cor. și 20 bani și alte recuizite de oțel și material de cositor tare, din care fabricau banii. Gendarmii au silit pe Szigeti János să le fabrică o piesă de 2 coroane în prezența lor și a antistiei comunale, ceea-ce Szigeti în câteva minute a și făcut.

Pe acești păcătoși împreună cu formele de bani și materialul aflat la ei i-au dus la judecătorie.

E foarte de lipsă, ca oamenii să bage bine de seamă după bani când îi primesc, căci se află mulțime de bani eșiți în mâna publicului din fabrica lor falsificatoare. *Vigilul.*

**Jertfa unei copile.** Un dureros eveniment s'a produs deunăzi seara în orașelul pacinic Sucey en Brie. Un factor din acea localitate, dl Fontagne, se duse la teatru cu femeia sa și doi fii ai sei, lăsându-și ceilalți cinci copii acasă sub paza surorii lor mai mare Maria, în vîrstă de 11 ani. Mititica culcă pe frații și surorile sale, se închise cu zăvorul de teama hoților, apoi se apucă să cetească, așteptând pe părinții ei. Biruită de somn, copila adormi pe masă. Câteva minute în urmă, ea apărură încurajată de flacări la o fereastră și chemă în ajutor. Trecătorii au alergat, dar n'au putut deschide ușa, care era închisă pe dinlăuntru. Pe când căutau o scară, mica Maria alerga strigând: »Scăpați-i, ei ard«. O scară a fost adusă, doi-trei oameni au sărit în cameră și au voit să înfășoare copila într-o covertură. »Nu, strigă ea, scăpați mai întâiu pe frații mei«. În sfîrșit, ea este ridicată cu sîla, acoperită de arsuri oribile, totuși are puterea să strige: »Au scăpat frații mei?«. Eroica copilă a fost victima devotamentului ei, căci cu toate îngrijirile ce i-s'au dat, ea n'a întârziat să moară. Frații și surorile sale, cari au suferit un început de asfixie, au fost readuși la viață.

**Petrecere.** Corpul didactic din Făgăraș invită la producțiunea declamatorică ce o va aranja în comuna Vad, Duminică în 19 Maiu n. a. c., din incidentul adunării învățătorilor gr.-cat. din desp. Făgăraș, ce se va ține în ăstan în comuna Vad, în 19 și 20 Maiu n. a. c. Prețul intrării: de persoană 60 cr.; de persoană în familie 50 cr. Începutul la 7<sup>1/2</sup> ore seara. După producțiune urmează joc. Venitul curat e destinat școlii locale. Programul e compus din cântece, declamări și piesa teatrală: »Doi surzi«, de V. Alexandri. NB. Suprasolviri se cuitează cu mulțumită în ziare.

**O jertfă de-a beției.** Din Răchitova ni se comunică, că locuitorul G. B. plecă seara, cu capul amețit de beatură, la Adam Fiștiu, avînd gânduri slabe. Eșind omul din casă, se vadă cine e, bețivul l-a împușcat, așa că acum e în tre-vieață și moarte.

**De-ale pompierilor nostri.** Ni-se scrie din Sadu: În ziua de Sf. George societatea pompierilor din loc a fost vizitată de neobositul comisar-suprem de pompieri, dl M. Frățilă. Aflu de prios a adage și eu ceva la activele acestui bărbat, căci instituirea lui de comisar-superior de pompieri nu numai peste comune românești, ci și peste cele săsești din comitatul nostru, îl recomandă din destul. Voesc numai să descriu în scurte cuvinte rezultatul visitațiunii. După eșirea din sf. biserică, unde dl Frățilă a mîngăiat publicul în mod deosebit prin cântarea irmosului: »Ângerul a strigat«, la signalul dat, s'au adunat pompierii în număr de una sută de persoane. I-a supus unei probe de exercițiu din toate punctele de vedere; a vizitat acareturile și în fine le-a ținut o vorbire atât de instructivă, încât și a atras admirațiunea publicului asistent. Am convingerea, că vorbirea dlui Frățilă rostită către pompierii din loc va contribui foarte mult la însuflețirea tot mai mare a acestora către instituțiunea aceasta humanitară, și drept aceea dlui Frățilă i-se cuvine numai laudă. *Ioan Popovici, paroh.*

**Bancnote false.** În Sebeșul-săsesc a constatat alaltăieri primăria comună, că acolo circulă o mulțime de bancnote false de 10 florini. După falsificatori se cercetează cu sîrguință.

**Săcuțul practic.** Caii lui Nyiró János din Sân Giorzul-Ciucului nu mai voiau sau nu mai puteau să tragă carul de fîn, încăreț cu vîrf și indelat. Ca să-i aducă cel puțin la mîntea lui, ia un braț de fîn, îl pune sub cai și-i dă foc. Caii pleacă, dar numai cât a trebuit, ea să ajungă focul sub car. Aprinzîndu-se tot fînul, caii se sparie și o iau la goană. Abia după-ce a ars tot fînul și o parte din car au putut fi opriți. Săcuțul înăe și-a văzut cel puțin caii porniți.

**Din pungășile evreiești.** Zilele trecute au coborît în stația dela Oradea-mare 57 de țărani români, toți îmbrăcați în zdrențe, cu fețele palide și ochii împăingeniți de suferințele îndurate. Au fost 57 de nefericiți din comunele Borșa și Vișeu-de-mijloc din Marmăția, cari înșelați de făgăduielile Jidanului O. Eisler au plecat la Bosnia după muncă. Acesta îi îndemnase să meargă la Zodilovici, unde muncind în pădurea, ce o luase o societate spre tăiere, vor căpăta fiecare 40 coroane arvună și pe zi 2 cor. 60 bani, resp. 3 coroane 20 bani, precum și întreținere ieftină și bună. Notarul din comună a făcut contractul, pe care l-a scris însă numai agentul. Din arvuna promisă le-a dat câte 10 cor., restul rămînînd, după-cum zicea Jidanul, la notar, ca să-l dea familiilor rămase acasă. Ajunși în Bosnia, au intrat în munca grea, unde au stat două luni fără să capete un ban. Mîncarea ce o căpătau era miserabilă și scump socotită. La scrisorile trimise acasă n'au căpătat nici un răspuns, adevăz cele so-site n'au ajuns în mâna lor. În sfîrșit au fost dați afară din lucru și drept plată au primit atîta, ca să-și poată scoate bilete de tren, dar nu până acasă, ci numai până la Oradea. 2 zile nu mîncaseră nimic pe drum. Căpitanul poliției a dispus trimiterea lor cu șupa acasă și încă în aceeași noapte au plecat către Marmăția, ear' contra agentului înșelător, precum și contra notarului din comună se va porni cercetare pe basa protocolului luat cu bieții Români.

**Tifus de foame în Basarabia.** Depeșile din Rusia spun, că din cauza foametei ce domnește în Basarabia, în mijlocul populațiunii bîntuie tifusul. Poporul se nutrește mai numai cu cucuruz fert.

**Însoțire de credit sătească în comuna Loman.** Ținîndu-se ieri (ziua Sf. George) în comuna Loman din partea »Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiu«, reprezentată prin secretarul ei dl Victor Tordășianu, o întrunire agricolă, reușită din toate punctele de privire, la dorința fruntașilor comunei s'a alcătuit o »Insoțire de credit sătească sistem Raiffeisen«, la care s'au înscris 50 proprietari cu cuota à 40 cor. Însoțirea s'a constituit alegînd pe zelosul paroh Petru Cucuian de president; vicepresident: Nicolae Stancu, inv.; de membri în direcțiune: Gligor Petrascu, Ioan lui Ioan Vlad și Nicolae Miriom; cassar a fost ale deșteptul primar Ioan Alisie junior; president al consiliului de supraveghere s'a ales Demetriu Man, notar; vicepresident: Nicolae Filimon, inv. și alți 7 membri. Până a da raport amănunțit despre decursul întrunirii, permitem, că la întrunire a participat pe lângă totalitatea locuitorilor din Loman și fruntași (preoți, învățători, notari, proprietari etc.) din Sebeșul-săsesc, Laz, Săsciori, Sebeșel, Deal, Răchita, Pianul-român, Căpălăna, Strugari, Cacova etc.

**Trăsnet.** Ni-se scrie de lângă Cluj: Nici nu s'a început bine timpurile călduroase de vară și deja electricitatea și-a și început cursul descărcării pe pământ. Mercuri, în 1 Maiu n., cam pe la orele 2 și jum. d. a. a trăsnet o casă la un nenorocit om din Feneșul-săsesc, cu numele Simion Maier. În casă durmă bietul, neștiind nimic că e cuprinsă casa de flăcările trăsnetului — până nu au grăbit alții să-i spună. Din norocire el era în casă și trăsnetul s'a descărcat în tindă. Astfel a rămas cu viața. Toate superedificatele i-au ars. Prin ținutul acesta dela Paști e tot timp ploios de nu pot bieții oameni eși la lucrul câmpului.

*Romul.*

**Convocare.** În sensul §-lui 41 din statute convoc adunarea cercuală a despărțământului Timișoara a »Asociațiunii« pentru literatura română și cultura poporului român pe 19 Maiu st. n., la 2 ore după amiază, în Buziaș. Obiectele adunării: 1. Deschiderea prin președinte. — 2. Inscrierea membrilor. — 3. Raportul direcțiunii. — 4. Censurarea socoților. — 5. Cetirea disertațiunilor, cari însă trebuiesc cu 3 zile înainte de adunare insinuate la președinte. — 6. Alegerea a doi delegați pentru adunarea generală a »Asociațiunii«. — 7. Stabilirea budgetului pe anul viitor. Timișoara, la 4 Maiu 1901. *Emanuil Ungurianu, preș. desp.*

**Tuturor le este cunoscut, că semințele de economie și de grădini ale lui Mauthner produc de trei-ori mai mult ca alte semințe. Escelente sînt îndeosebi semințele de napi împregnate cu marca firmei »Sternmark« și sînt a se deosebi de altele contrafăcute. Se pot cumpăra dela firma Mauthner în Budapesta.**

**Incident în teatru.** În teatrul Kisfaludy din Pesta s'a jucat deunăzi piesa lui Szalay »Jogászszerelem«. Și cum toate naționalitățile dela noi, afară de cea maghiară, pot fi batjocorite, Szalay pune pe niște juriști de ai lui — de sigur de calibrul celor, cari se însuflețesc pentru »Sovinstia-egyesületuri« — să strige în actul al 2-lea »Abzug Slovaci«, fiindcă câțiva dintre acestia cîntau niște poesii slovacești. Unul dintre vizitatorii din acea seară, un bun Slovac, ne mai putînd suferi batjocurile, ce se încăreau pe conaționalii lui, s'a ridicat în picioare și a strigat înspre bină: »E o obrăznicie, o rușine să se reprezente astfel de piese!« Bravo Slovaci!

# DIN LUME.

## Bulgaria.

În Pana-Juriste, un mic orașel în Rumelia - orientală, s'a sărbătorit luni, în 6 Maiu n. iubilul de 25 de ani al răscoalei bulgare contra jugului turcesc. Cu acest prilej ministrii Caraveloff și Papricoff au ținut vorbiri, în cari și-au exprimat speranța, că această sărbătoare va avea ca rezultat continuarea luptei pentru eliberarea Macedoniei. În același înțeles a vorbit și principele Ferdinand. Cea mai mare surprindere a produs Velceff, comandantul diviziei din Filipopole, care a sărbătorit pe principele Ferdinand ca pe viitorul țar al Bulgariei și Macedoniei. Principele a primit cu mulțumire acest toast.

## Acțiunea Albanezilor.

Săptămâna trecută s'a ținut în Neapole un congres albanez, care a adus următoarele hotărâri: 1. Introducerea alfabetului latin în limba albaneză. 2. Introducerea limbii albaneze în școlile din comunele cu populație de origine albaneză. 3. Lățirea limbii italiene în Albania.

Congresul a protestat apoi în contra măsurilor Turciei de a oprima naționalitatea Albanezilor.

Regele Italiei a primit în audiență o deputație a congresului și a laudat născuțele naționale ale Albanezilor și tendința lor de a se apropia economic de Italia.

## Englezii vreau pace.

După *Central News*, Kitchener a fost îndrumat să înceapă cu generalul Botha din nou negocierile de pace pe baza planurilor anterioare.

## Mare victorie a Burilor.

Generalul bur Delarey a raportat în ziua de 29 Aprilie n. lângă Lopfontein o strălucită învingere asupra generalului englez Babington. Toate tunurile engleze au căzut pradă Burilor. Delarey a cuprins întreaga tabără a Englezilor. Două batalioane s'au predat. Restul armatei engleze s'a retras spre Johannesburg și s'a unit cu trupele lui Methuen.

# Hotel nou.

Subscrisul îmi permit a anunța cu tot respectul, că hotelul, aranjat din nou și după cerințele moderne, sub firma

## „Hotelul Mihaiu“

Sibiu, strada Turnului nr. 11

stă la dispoziția P. T. public călător.

Localități elegante pentru restaurant și cafenea. — Bucătărie escelentă. — Vinuri naturale curate. — Bere „Tr. ansylvania“ de Habermann și „Bock“ dela Trei-Stejari. — Prețuri moderate pentru odăi. — Omnibus la ducere și venire dela gară. — Calese stau la dispoziție pentru călători.

La o vizitare cât mai deasă invita cu toată stima

Mihaiu, hotelier.

Sibiu, în Aprilie 1901.

Gimnasiu jidovesc. Sânt cunoscute zădarnicele stăruințe depuse pe lângă ministerul de culte și instrucție, ca să se conceadă Românilor din Arad și Caransebeș înființarea unui gimnasiu pe bani românești. Jidovii sânt și aici ultraprotejați. Un coreligionar de al lor le-a lăsat celor din Liptó-Szt. Miklós o frumoasă sumă de bani. Cu acestia a hotărât comunitatea israelită de acolo să ridice un gimnasiu jidovesc. Ministrul de culte, aflând de asta, s'a grăbit a le oferi 60 000 cor. ajutor dela stat și eventual și închiderea școlii civile din L. Szt. Miklós, ca gimnasiul acesta, care de sigur va fi foarte liberal, să nu sufere din cauza lipsei de elevi.

Musica românească în Bulgaria. Dl G. Musicescu a primit din Sofia o scrisoare dela dl general-major Agura, frate cu fostul ministru de instrucție al Bulgariei, care cuprinde câteva aprecieri interesante asupra muzicii românești în general și aceea a dlui Musicescu în special.

Eată o parte din acea scrisoare:

Opul d-tale „Imnul cheruvimilor“, care s'a cântat acum în sărbători — a produs asupra publicului competent un efect admirabil. Eu cu vărul meu Dimitrie Agura l-am ascultat cu transport și permite-mi a-ți spune franc, că cu acest Cheruvic d-ta ai reușit a introduce în muzică un ceva ceresc.

Regentul corului metropoliei, dl Nicolaeff e entusiasm și cred, că va face o recenzie în vre-un jurnal român. Adevărat, că corul nostru lasă încă mult de dorit, dar' ieri ascultând muzica, îmi imaginam corul d-tale.

După spusele unui elev de muzică din Moscova, un Cheruvic al d-tale se dă de profesorul (dacă nu mă înșel) Cocinschi, de model al muzicii de acest soi. Acest profesor, vizitând Sofia anul trecut, a vorbit dlui Nicolaeff și altor muzicanți de d-ta cu un deosebit respect, recomandându-te de o putere în muzica bisericăască, care are în perspectivă câmp de dezvoltare. Cu un cuvânt, dacă opiniunea unui diletant cu sinceritate spusă te poate flata, ai tot dreptul de a te mândri de demnitatea lucrului d-tale.

Uneltirile Evreilor la societatea geografică din Paris. În București a produs mare indignare știrea, că la societatea geografică din Paris s'a descris România ca o țeară de țigani, ear' prin proiecțiuni electrice s'au arătat numai câteva mahalale marginase ale Bucureștiului locuite de țigani. Societatea geografică din România va face o întimplare, ear' uniunea studentăască din București va ține un meeting de protestare săptămâna viitoare, votând în același timp o adresă de mulțumire dlui Ghica, ministru plenipotențiar al României la Paris, care a protestat energic contra acestei descrieri.

Socoteală sēcuiască. Lădi > P. Napló < i-se scris din Cristurul-sēcuiesc >: „Pe timp de epidemie, întemplantându-se se moară un copil sub 7 ani fără de îngrijire medicală, — nu este mare treabă, căci poporul nostru sēcuiesc speculează astfel: Nu chemi doctori și-ți moare copilul, plătești pedeapsă cel mult 1 cor. Dar' dacă chemi doctorele într'ajutor, apoi vizitele lui și leacurile te urcă la 8-10 coroane. Mai bine banii acestia să-i pui la — Jidanul, decât să-i dai doctorului. Așa își face socoteala în simplitatea sa Sēcuiul. — Nu-i așa că s'au desțepți al naibii, Sēcuii ăștia?“

Pentru cultivătorii de vii. Atragem atențiunea stimaților cetitori asupra înseratului dela filiala „Concordiei“ din Alba-Iulia, din nrul de azi.

## China.

„Lokalanzeiger“ e informat din Peking, că situația în China s'a îmbunătățit de așa, încât Waldensee se va reîntoarce în Germania pe la mijlocul lui Iunie.

## POSTA REDACȚIEI ȘI ADMINISTRAȚIEI.

Dlul M. Trufan, Reșița. Povestea d-tale se află în mai toate cărțile de citire ale copiilor de școală, așa că nu e pentru foaie. Poesia de Paști, întârziată pentru anul acesta, rămâne păstrată până la anul.

Dlul G. Acsente, Bran. Răspunsurile s'au trimis deja la d-nii protopopi și preoți, de unde îl vei căpăta și d-ta în curând.

Dlul Goța Ispas și Simion Vlad, Berghiu. Apropiindu-se jumătatea anului, veți începe abonamentul atunci, când veți trimite și taxa de câte 2 cor. Numeri dela început nu mai avem.

D. ul Nic. Miclăuș, Sebeșel. Dacă începi curând procesul pentru jurământ fals în afacerea d-tale, poți mijloci oprirea licitațiunii. Îndreaptă-te și cătră un avocat român.

Dlul Andron Păcurar, Cisteiu. Nu se plătește nici o taxă, numai plânsoarea se o iscălească mai mulți. Numele nu vi-l publicăm. Totdeauna cereți mai întâiu la mai marii slujbașilor și dacă nu căpătați dreptate, ni-i dați pe mâna noastră.

Dlul V. Nemeș, Cojocna. În răspunsul, ce l-au dat învățătorii, n'a fost atins dl preot cu nimic, deci pentru-ce se se nască ceartă pentru nimic. V'am răspuns de altminterlea în „Posta redacției“ din nr. 15.

Dlul Aftenie Bretu, Agârbicium. Rău destul, când fudulia îi înțunecă cuiva mintea. Noi credem, că fata e destul de bătută, ca să o mai dăm și în gazete.

Pentru redacție și editură responsabil: Andreiu Bațes. Proprietar: Pentru „Tipografia“, societate pe acțiuni: Iosif Maranșall

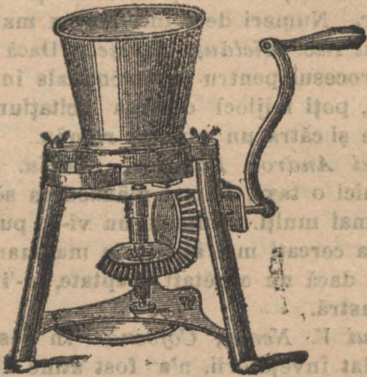
## Prăvălie.

În Borgo-Tiha, p. u. Borgo-Prund, se închiriază o prăvălie situată la o poziție foarte avantajoasă. Fiind comuna aproape de calea ferată, un comerciant harnic se poate aștepta la frumoase afaceri. Pentru informațiuni mai amănunțite a se adresa la dl Ioan Murășan, învăț., Borgo-Murășeni, p. u. Borgo-Prund. 39 1-1

## Econoamă

se caută pentru casa unui preot văduv. Să fie harnică în purtarea gospodăriei, etatea între 25—35 ani, să știe ceti și scrie. Pentru fotografii trimise completă discrețiune. Văduve fără copii, respective femei nemăritate au prilej de a-și asigura viitorul. Va avè la dispoziție și servitoare. Epistolele cu eventualele fotografii, pretenșiunile relative la plată, adresa completă a persoanei să se trimită la administrațiunea acestui ziar sub „Econoamă“, care va îngriji să ajungă la adresa cuvenită.

[37] 1—3



## Mori de cafea, de piper, de mao, de urlulală și de colori.

Catalogul prețurilor se trimite la cerere.

Deasemenea se trimit cataloage ilustrate despre:  
 Aparate de măsurat și signat.  
 Instrumente pentru masari și sculptori.  
 Cuțite pentru gilëu. — Cuțite de încrestat.  
 Cuțite pentru bugnari, dogari și rotari.  
 Chei cu surup. — Instrumente pentru tinichigii.  
 Cuți. — Garnituri pentru clădiri (traverse).  
 Cuptoare. — Frigători.  
 Mucava pentru coperiș. — Tăbli de izolare.  
 Trestie pentru strucatură. — Ciment.  
 Cărbuni de peatră și coacs.  
 Stropitori de plante (apar. pentru peronospora).  
 Unelte pentru cultivarea albinelor.  
 Teascuri de copiat.  
 Curse pentru tof felul de animale.  
 Recuise de vënat și scrimă. [36] 2—  
 Tot felul de feruri de călcat.  
 Instrumente pentru ferestrari  
 dulgheri, bârdași.  
 Cel mai ieftin magazin de cuie de potcoave.

### Carol F. Jickeli,

Sibiu, Piața-mică nr. 32, la „Coasa de aur“.

## Descrierea Ardealului.

Cine voește să cunoască frumoasa țeară a Ardealului, și cu deosebire Munții-Apuseni, patria lui Horia și Iancu, să citească scrierile lui Silvestru Moldovan anume:

### Țeara-Noastră,

descrierea părților sudice ale Transilvaniei și Valea-Murășului, apoi

### Zarandul și Munții-Apuseni.

Cu 9 ilustrațiuni și o schiță.

Descrierile sînt făcute în fel de călătorie, cu datinele și porturile Românilor și cu multe legende despre dealuri, cetăți, isvoare ș. a.

Fiecare carte costă 2 cor. (și 10 bani porto), în România 3 lei.

Toate ziarele noastre au apreciat în cuvinte elogiase aceste descrieri, unicele ce le avem despre Transilvania în limba română:

„Liga română“, scrie între altele:

„Până astăzi n'a existat în limba română o descriere a acestor regiuni atât de interesante din mai multe puncte de vedere. Dl Silvestru Moldovan a răspuns deci prin această publicațiune unei trebuințe ce într'adevăr se simțea la noi. Sperăm, că publicul cetitor va face acestei scrieri primirea amabilă pe care o merită“.

Comande se pot face la

Librăria W. Krafft.

## „CONCORDIA“, SOCIETATE COMERCIALĂ PE ACȚII.

FILIALA ALBA-IULIA.

### Avis important! Pentru cultivătorii viilor!

Apropiindu-se timpul pentru stropirea „viilor“ avem onoare a aduce la cunoștința comercianților și economilor noștri, că reușind a face o cumpărare favorabilă în „Peatră vënată“ de I. calitate

oferim acest articol cu prețurile următoare:

Cine cumpără mai puțin ca 50 chgr., costă 1 chgr. . 70 fileri.

Peste 50 chgr. până la 100 chgr., costă 1 chgr. . . 69 fileri.

Peste 100 chgr. până la 200 chgr., costă 1 chgr. . . 68 fileri.

Cine cumpără barem 1 butoiu de 250 chgr., 1 chgr. costă 67 fileri.

Prețurile de sus se înțeleg aci la noi în Alba-Iulia cu bani gata fără scont!

Recomandăm frunțașilor noștri din toate comunele românești ca să se însoțească în fiecare comună cu toții la olaltă și așa cumpărând în quant mai mare de odată, le va veni mai ieftin în preț.

[38] 1—5

## „CONCORDIA“, SOCIETATE COMERCIALĂ PE ACȚII.

FILIALA ALBA-IULIA.

## Pravurile Korneuburg ale lui Kwizda

pentru nutrire vitelor

[33] 1—15

Mijloace dietetice pentru cai, vite oornute și oi.



De 50 ani deja întrebuițat în cele mai multe economii de vite la lipsa poftei de mâncare, la digestiune rea, la îmbunătățirea și sporirea laptelui. Prețul: 1/1 cutie cor. 1.40, 1/2 cutie 70 bani. Veritabilă numai cu marca de mai sus, de vânzare în toate farmaciile și drogeriile.

Deposit principal la:

Francisc Ioan Kwizda,

furnisor de curte ces. și r. austro-ungar, ger. român și princ. bulgar.

Farmacist în Korneuburg lângă Viena.

MARGARETA MOLDOVAN.

### Din tainele vieții.

20 de romane și schițe.

Prețul 2 cor., plus 10 bani porto.

Se poate procura dela Librăria

W. Krafft.

Bine apreciată de întreaga presa noastră.